İŞKUR

2017

BİTLİS

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

BİTLİS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Sedat KOCAMAN

Fatih GÜLSEVEN

SUNUŞ

Günümüz dünyasında hızlı yapısal ve ekonomik bir değişim yaşanmaktadır. Bilgi toplumuna geçiş süreci ile gelen küreselleşme olgusu ile birlikte, uluslararası standartların önemi artmış, rekabet şartları zorlaşmış ve bu süreçlerin sonuçları doğrudan istihdama yansımıştır. Böylece bilgi çağının hâkim olduğu günümüzde; bilimde ve buna paralel olarak teknolojide sürekli değişim hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Bu değişime ayak uydurabilmek, iyi yetişmiş, nitelikli insan gücü ile mümkündür.

Bu süreçte, işletmelerimizin rekabet edebilirlikleri açısından önemli bir bileşen olan işgücünün nitelik ve becerilerinin artırılması büyük önem kazanmıştır. İşsizlik dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi Ülkemizde de en önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Bu sorunun çözülmesi, işgücü piyasasının ihtiyaçlarının karşılanması ve işgücünün verimliliğinin artırılması gerekmektedir.

Günümüzün gelişmiş ülkeleri işgücü piyasalarını, çalışma yaşamının tamamını, önceden belirlenen politikalar doğrultusunda yönlendirebilen ülkelerdir. Bunu mümkün kılan da, her türlü verinin, sağlıklı bir biçimde, belirli standartlarda ve güncel olarak kayıt altında tutulabilmesidir. Bu sayede insan gücü, eğitim ve işgücü planlamaları, sağlıklı ve güncel verilerden çıkarılan bilgilere dayanılarak yapılmaktadır. İşgücü piyasasında meydana gelebilecek sosyo-ekonomik değişme ve gelişmelerin istihdam üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak için yerel düzeyde işgücü piyasası analizinin yapılması ilimiz için oldukça faydalı olacaktır.

Bu analizle piyasa gelişmeleri, ihtiyaç duyulan elemanlar, işgücü açığı gibi piyasa kavramlarına yönelik yapılacak olan bu anket çalışmasıyla Bitlis ’in işgücü piyasasının mevcut durumu belirlenerek işverenlerin ihtiyaç duyduğu, talep ettiği meslek ve beceriler tespit edilerek durum analizi oluşturulmaktadır.

Bu gerçekler ışığında hızlı bir şekilde gelişmekte olan ilimizin çalışma hayatının tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki yıllara ışık tutmak amacıyla “İşgücü Piyasası Analiz Çalışması” yaptırılmıştır. Bu plan ile önümüzdeki süreçte farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan insan gücü planlaması ile geleceği öngörmek ve insanımıza sahip çıkabilmek mümkün olacaktır.

Sonuç olarak Bitlis İli İşgücü Piyasası Analiz Çalışmaları ilimizdeki İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu çalışmalarına ve ülkemizin işsizlikle mücadele ve istihdam politikası oluşturma çalışmalarına önemli katkıda bulunacaktır. Bu vesileyle çalışmaya emeği geçen başta İŞKUR İl Müdürlüğüne, tüm kamu ve sosyal taraf temsilcilerine teşekkür eder, ‘İşgücü Piyasası Araştırmasının’ bu alanda uğraşı veren kurum, kuruluş ve iş dünyasına yararlı olmasını dilerim.

İsmail USTAOĞLU

Bitlis Valisi

ÖNSÖZ

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızlı bir değişim yaşanmakta sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş olarak adlandırılan bu süreçte giderek teknoloji hakim olmakta emek yoğun üretim modelinden hızla uzaklaşılmaktadır. Bu değişim işgücü piyasasına da yansımaktadır. İstihdam artışının sağlanması ve geleceğe yönelik istihdam politikalarının belirlenebilmesi, gelecekte temininde güçlük çekilebilecek mesleklerin belirlenebilmesi ve buna paralel olarak işgücü uyum faaliyetlerinin bu alanlarda yoğunlaşması için işgücü piyasasının izlenmesi oldukça önem arz etmektedir.

Yaşadığımız dünyada kalıcı olmak için gelecekle ilgili değişim ve gelişimleri yakından takip etmek ve olası durumlarda neler yapılabileceği konusunda önlem alınması gerekmektedir. İşgücü piyasası da arz ve talep dengesinin sağlandığı ve gelecek öngörüleriyle bir bütün oldukça faydalı olacaktır. İşverenlerimiz aradığı nitelikte işgücünü bulamamakta, işgücünün nitelikleri işverenlerin aradığı nitelik ve beceri ile uyuşmamaktadır. Bu sorunun çözümü için işsizlerin niteliklerini ve işverenlerin hangi mesleklerde ve hangi niteliklerde elemana ihtiyacı olduğunu bilmek oldukça önemli hale gelmektedir. Mesleki eğitimin iyileştirilmesine yönelik olarak gerçekleştirilen çalışmalarda, işsizliğin önlenmesine yardımcı olmak, işverenlerin ihtiyaç duydukları mesleklerde ve nitelikte elemanları işgücü piyasasında kolayca bulabilmesini sağlamak için yerel düzeyde bir işgücü piyasası analiz çalışması gerçekleştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaçtan hareketle hazırlanan; İşgücü Piyasasının Analizi, sektörler bazında işgücü piyasası ihtiyaç ve arz tespitine ilişkin en gerçekçi ve güncel durumun belirlenmesi ile sürekli olarak güncellenebilir bir veri tabanının oluşturulması hedeflenmiştir. İşgücüne ve ekonomik yaşama yönelik planlama ve araştırma çalışmalarında çeşitli kesimlerin istifade edeceği bir yol gösterici olacaktır.

İlimizde işsizlikle mücadelede en önemli görev ve sorumlulukları üstlenen Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü bir yandan işgücü arz ve talebini oluşturmak suretiyle işverenlerin işgücü taleplerini uygun eşleştirme faaliyetleri ile kendisine başvuran iş arayanlarla karşılanabilmesi ve işgücünün istihdam edilebilirliğinin arttırılması amacıyla yılda 4 defa toplanan il istihdam ve mesleki eğitim kurulunda alınan kararlar ve oluşturulan politikalar çerçevesinde çeşitli alanlarda işgücü uyum faaliyetleri düzenlemekte, toplum yararına programları uygulamakta, iş arayanlar için iş ve meslek

danışmanlığı faaliyetlerini yapmakta, girişimcilik ve staj programları düzenlemekte, öngörülen şartları sağlayan işsizlere ve işini kaybedenlere geçici bir süreyle işsizlik sigortası, iş kaybı tazminatı, kısa çalışma ödeneği ödemektedir.

"Hangi meslekte ne kadar elemana ihtiyaç vardır" sorusu, bu çalışma ile cevap bulacaktır. Gerek İl Müdürlüğümüz gerekse diğer kurum ve kuruluşlar tarafından insan kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla düzenlenen mesleki eğitim faaliyetleri daha isabetli ve işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda olacaktır. Bitlis ili için öncelikle mesleki eğitim programlarımızdaki etkinliğin arttırılması ve işgücü piyasasında taleplere uygun işgücünün yetişmesinin sağlanması beklenmektedir. Bu itibarla elimizdeki çalışma, işgücü piyasası açısından önemli bir boşluğu dolduracaktır.

Burada İşgücü Piyasası Analizi kapsamında ortaya çıkan raporun kitap halinde yayınlanması ve bu bilgilerin Bitlis iş dünyasına ve çalışma hayatını organize eden Kamu Kurum ve Kuruluşlarına ve bilgi formlarını dolduran işverenlerimize faydalı olması temennisiyle emeği geçen herkese şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 17
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 55
SONUÇ 60
EKLER 62
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 62

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016) 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) 9
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) 11
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2014-2016) 12
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Program ve Katılımcı Sayıları) (2010-2016) 13
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) 13
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) 14
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 28
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 30
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 35
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 37
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması 39
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı 39
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları 40
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 41
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi 43
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 44
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 45
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 46
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 47
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 50
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 51
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 54
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 56
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 57
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 57
Tablo 38: En Fazla Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 58

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İşyerlerinin Özelliklerine Göre İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Oranı 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 38
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 48
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 50
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 52
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 53
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 59

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda BİTLİS İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 189'dur. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. BİTLİS ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 6 bin 192 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 910 çalışan erkeklerden, bin 282 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 29,5'i, kadınların ise yüzde 31,2'si İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 33 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 77'dir. BİTLİS ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

BİTLİS ilinde açık iş oranı yüzde 0,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 0,7 olup, BİTLİS ili açık iş oranı bakımından 2,3 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,8 ile Toptan ve perakende ticaret sektörüdür. BİTLİS ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 34,7'dir. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 1,3 ile açık iş oranında üçüncü sırada yer almaktadır. BİTLİS ilinde en fazla açık iş olan meslekler; İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Ön Muhasebeci, Garson(Servis Elemanı), Aşçı, Plastik Doğramacı/ Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Otomotiv Mekanikçisi, Pazarlamacı, Kasiyer, Pasta Yapım ve Sunum Elemanı ve Muhasebeci mesleğidir.

BİTLİS ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. BİTLİS ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 52,2'si söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. BİTLİS ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada el ve Makine Dikişçisi (Genel) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Konfeksiyon İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir. BİTLİS ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken BİTLİS ilinde işverenlerin yüzde 7,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 0,6 ile Türkiye genelinden 1,8 puan daha az olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

BİTLİS İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. BİTLİS İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için BİTLİS ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek BİTLİS ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

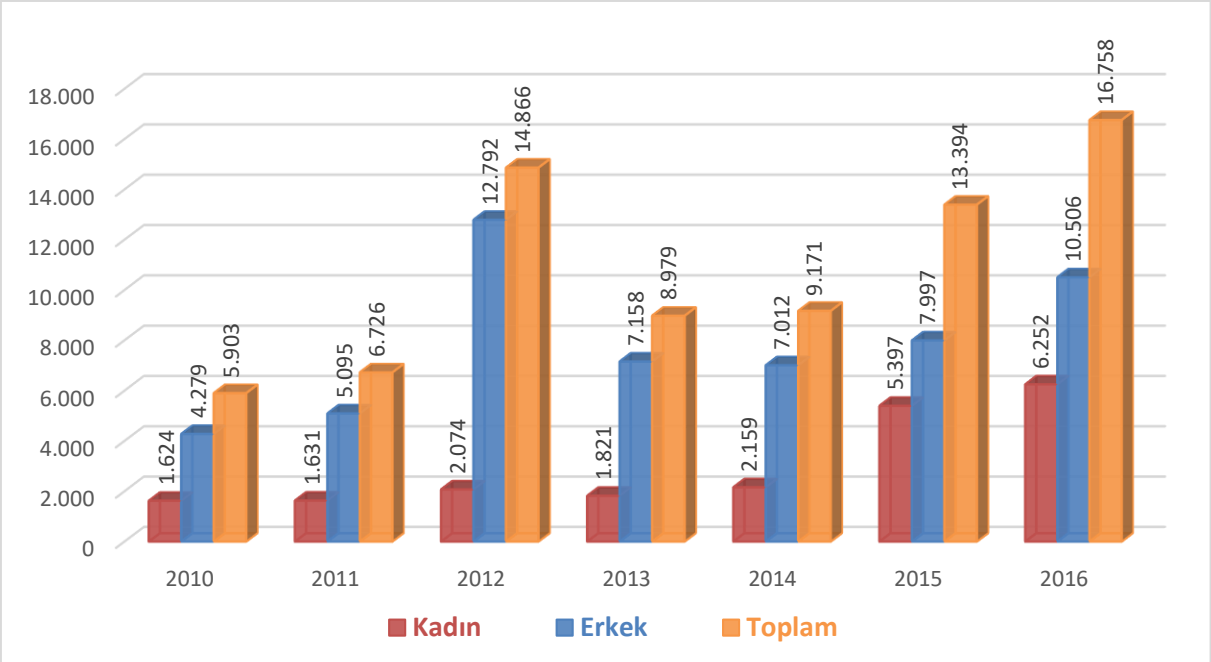

Kaynak: İŞKUR

BİTLİS ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 16 bin 758 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 10 bin 506 kişisini erkekler, 6 bin 252'sini kadınlar oluşturmuştur.

Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 10 bin 855 kişi artmıştır. Bu artışın 4 bin 628 kişisini kadınlar, 6 bin 227'i ise erkekler oluşturmuştur. 2016 yılı itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 37'si kadınlardan, yüzde 63'ü erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4.015	6.413	10.428
BÜRO MEMURU (GENEL)	191	454	645
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	427	161	588
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	117	85	202
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	67	132	199
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	86	81	167
BÜRO İŞÇİSİ	40	104	144
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	47	92	139
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)		131	131
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	2	124	126

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de BİTLİS ilinde mesleklere göre başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 10 bin 428 başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %62,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Diğer Hemşireler, Çocuk Gelişim Elemanı, Ahşap Ambalaj İşçisi meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise mesleklerde herhangi bir farklılık göstermemektedir. Bu doğrultuda kadınların erkeklere göre daha nitelikli mesleklerde farklılaşma ortaya koyduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle BİTLİS ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

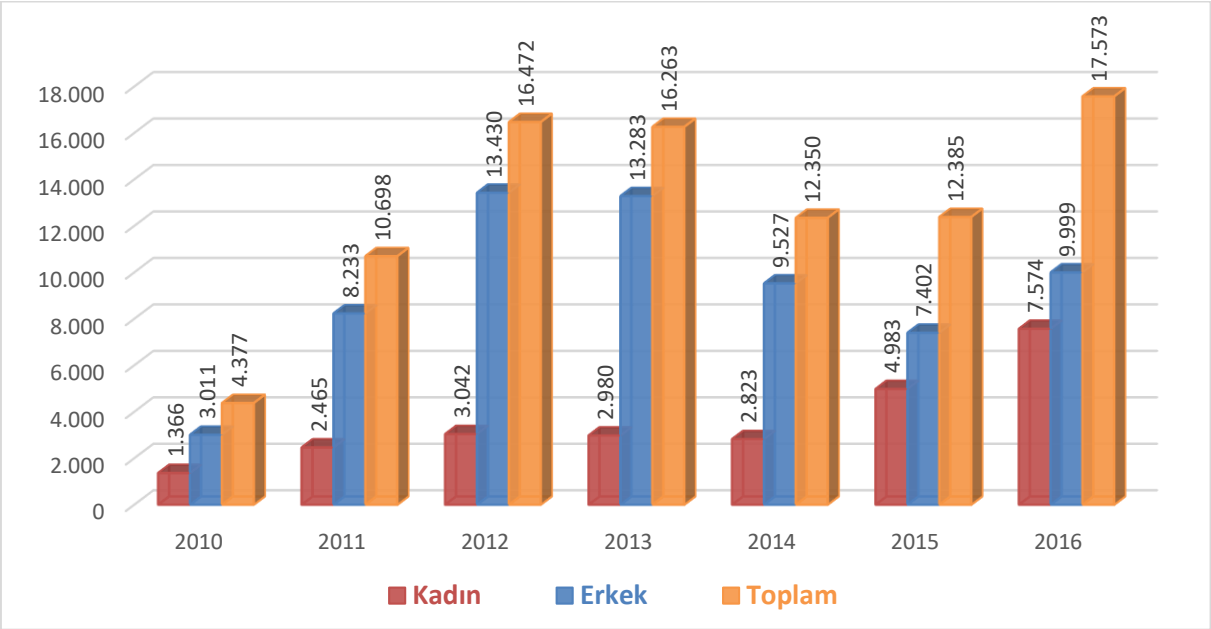

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında BİTLİS ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 377 işsizin 3 bin 11'i erkeklerden, geri kalan bin 366 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 17 bin 573 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta 2015 yılından itibaren kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 366 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık altı katına çıkarak 7 bin 574'e yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5.183	6.339	11.522
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	558	165	723
BÜRO MEMURU (GENEL)	164	400	564
DİĞER HEMŞİRELER	149	33	182
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	88	92	180
AHŞAP AMBALAJ İŞÇİSİ	105	60	165
BÜRO İŞÇİSİ	35	97	132
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	3	128	131
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	4	118	122
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	59	52	111

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de BİTLİS ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte BİTLİS ilinde Kuruma kayıtlı 11 bin 522 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam BİTLİS ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %66'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi(Temizlik) ve Büro Memuru(Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Büro Memuru gibi mesleklerin yanı sıra Diğer Hemşire, Ahşap Ambalaj İşçisi ve Ahşap Ev İmalatçısı mesleklerinde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

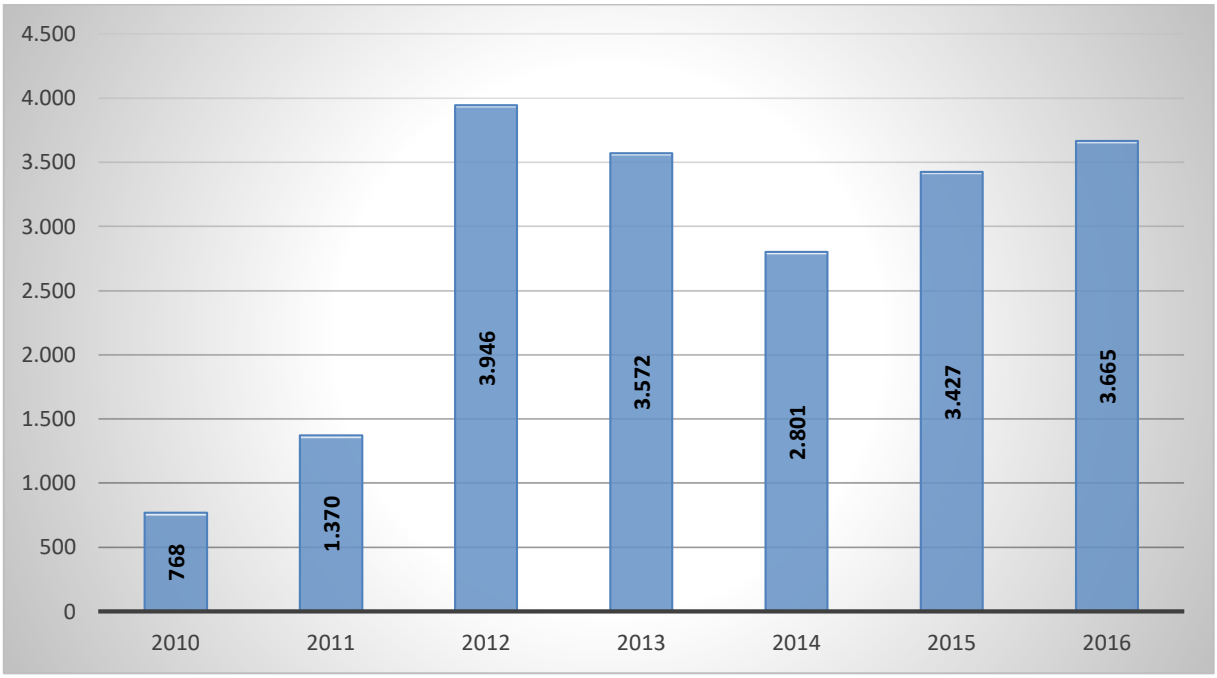

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 768 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 3 bin 665 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. Açık iş sayısı 3 bin 946 ile 2012 yılında zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 200'lük gibi bir artış sergilemiştir. Ancak 2014 yılında açık iş sayısında bir azalış görülmektedir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.936
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	406
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	388
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	381
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	191
BÜRO MEMURU (GENEL)	87
MAKİNECİ (DİKİŞ)	29
DOĞAL GAZ TESİSATÇISI	20
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20
BÜRO İŞÇİSİ	18

Kaynak: İŞKUR

BİTLİS ilinde 2016 yılında 3 bin 476 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada bin 936 açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %56'sını oluşturmaktadır.

Bu mesleği Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Dokuma Konfeksiyon Makineci meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

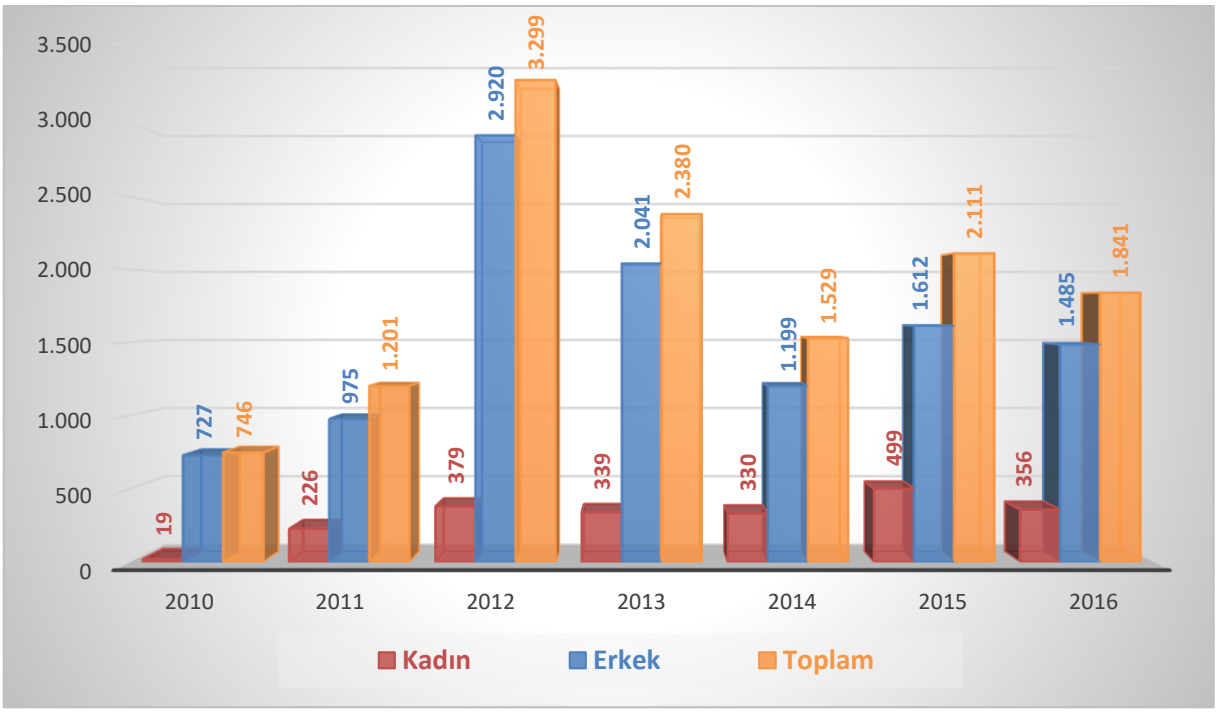

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 746 olan BİTLİS ilinde işe yerleştirilenlerin 727'si erkeklerden, geri kalan 19 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2012 yılına kadar artış, 2012'den 2016 yılına kadar ise dalgalı bir eğilim göstermiştir. 2016 yılında BİTLİS ilinde bin 841 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2016 yılında işe yerleşenlerin yüzde 19'u kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	77	1.051	1.128
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	95	67	162
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	42	111	153
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	43	56	99
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	27	48	75
BÜRO MEMURU (GENEL)	29	39	68
MAKİNECİ (DİKİŞ)	8	21	29
BÜRO İŞÇİSİ	7	11	18
HEMŞİRE	9	3	12
GARSON (SERVİS ELEMANI)		11	11

Kaynak: İŞKUR

BİTLİS ilinde bin 128 kişi işe yerleştirmeyle Beden İşçisi(Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %61,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Konfeksiyon İşçisi, Beden İşçisi (Genel) ve Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK					Cinsiyet Dağılımı	
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
2010	43	393	463	856	45,9%	54,1%
2011	36	424	414	838	50,6%	49,4%
2012	24	335	464	799	41,9%	58,1%
2013	14	292	300	592	49,3%	50,7%
2014	28	357	441	798	44,7%	55,3%
2015	50	462	686	1.148	40,2%	59,8%
2016	32	368	370	738	49,9%	50,1%

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2015 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 50 kursa 462 kadın kursiyer, 686 erkek kursiyer katılarak toplam bin 148 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 32 mesleki eğitim kursuna 738 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 370'i erkek, 368'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 50'si kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ
HALI DOKUYUCU (EL TEZGAHI)	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)
KİLİM DOKUYUCU (EL TEZGAHI)	CEVİZ YETİŞTİRİCİSİ	HALI DOKUYUCU (EL TEZGAHI)
KEÇE AKSESUARLARI YAPIMCISI	KEÇİ YETİŞTİRİCİSİ	KİLİM DOKUYUCU (EL TEZGAHI)
ÇİNİ İŞLEMECİSİ	ARICI	KEÇE AKSESUARLARI YAPIMCISI
HALI ONARICI (ELLE VEYA BASİT MAKİNELERDE)	KOYUN YETİŞTİRİCİSİ	CEVİZ YETİŞTİRİCİSİ
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	OTOMOTİV ELEKTRİKÇİSİ	ÇİNİ İŞLEMECİSİ
AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)	ÇİLEK YETİŞTİRİCİSİ	ELMA YETİŞTİRİCİSİ
SÜTHANE/ MANDIRA İŞÇİSİ	ERKEK BERBERİ/ERKEK KUAFÖRÜ	AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)
EL VE MAKİNE NAKIŞÇISI	GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Halı Dokuyucu (El Tezgahı) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci, Halı Dokuyucu (El Tezgahı) ve Kilim Dokuyucu (El Tezgahı) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Ceviz Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP					Cinsiyet Dağılımı	
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
2010	8	3	5	8	37,5%	62,5%
2011	35	4	64	68	5,9%	94,1%
2012	45	18	42	60	30,0%	70,0%
2013	104	31	108	139	22,3%	77,7%
2014	221	74	174	248	29,8%	70,2%
2015	459	242	426	668	36,2%	63,8%
2016	359	235	445	680	34,6%	65,4%

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre 84 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında bin 359 program düzenlenmiş olup toplam 680 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 34,5'i kadınlardan yüzde 65,5'i erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programında en büyük artış 2015 yılında gerçekleşmiş olup bir önceki yıla göre yaklaşık olarak iki kat artmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	BÜRO İŞÇİSİ	BÜRO İŞÇİSİ
BÜRO İŞÇİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ
SEKRETER	SATIŞ GÖREVLİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)
BÜRO MEMURU (GENEL)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	SATIŞ GÖREVLİSİ
AŞÇI YARDIMCISI	PAZARLAMACI	GARSON (SERVİS ELEMANI)
SATIŞ GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ
KASİYER	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	PAZARLAMACI
HALKLA İLİŞKİLER GÖREVLİSİ	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Konfeksiyon İşçisi, Büro İşçisi ve Müşteri Temsilcisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Konfeksiyon İşçisi, Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Büro İşçisi mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Konfeksiyon İşçisi, Büro İşçisi ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2014-2016)

GEP					Cinsiyet Dağılımı	
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
2014	4	22	83	105	21,0%	79,0%
2015	6	32	113	145	22,1%	77,9%
2016	9	67	159	226	29,6%	70,4%

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 9 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre yüzde 50 daha fazladır. Programa 67 kadın, 159 erkek olmak üzere toplam 226 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Program ve Katılımcı Sayıları) (2010-2016)

TYP					Cinsiyet Dağılımı	
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
2010	13	8	386	394	2,0%	98,0%
2011	11	16	362	378	4,2%	95,8%
2012	38	242	2.715	2.957	8,2%	91,8%
2013	64	374	2.741	3.115	12,0%	88,0%
2014	68	659	2.555	3.214	20,5%	79,5%
2015	66	1.989	4.035	6.024	33,0%	67,0%
2016	29	484	943	1.427	33,9%	66,1%

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. BİTLİS ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 29 program açılmış olup bu programlara 484 kadın, 943 erkek olmak üzere toplamda bin 427 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	233	244
2011	374	292
2012	660	289
2013	976	449
2014	1.618	858
2015	1.993	932
2016	2.879	1.224

Kaynak: İŞKUR

BİTLİS ilinde 2016 yılında toplam 2 bin 879 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 8 bin 224'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 44,5 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 31,3 oranında artış göstermiştir.

Tablo 10'da ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	550
BÜRO MEMURU (GENEL)	79
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	34
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	27
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	23
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	18
İNŞAAT İŞÇİSİ	14
KAMYON ŞOFÖRÜ	13
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	13
AŞÇI	12

Kaynak: İŞKUR

BİTLİS ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 550 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %44,9'unu oluşturmaktadır. Büro Memuru (Genel) mesleğinde ise bu sayı 79 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Beden İşçisi(Temizlik), Temizlik Görevlisi ve Kalorifer Ateşçisi (Katı ve Sıvı Yakıt) meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde BİTLİS ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında BİTLİS ilinde 189 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 6 bin 192 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

BİTLİS ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de BİTLİS ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	91
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	24
Toptan ve perakende ticaret	20
İmalat	17
Ulaştırma ve depolama	10
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
Eğitim	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**189**

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. BİTLİS ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 48,1'i İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 17,8'dir. Bu durumda BİTLİS ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 12,6'sı bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 19 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. BİTLİS ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden yaklaşık olarak biri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Bilgi ve iletişim, Eğitim, Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde bulunmaktadır. Daha sonra ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Diğer hizmet faaliyetleri sektörü 2'şer işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken BİTLİS ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

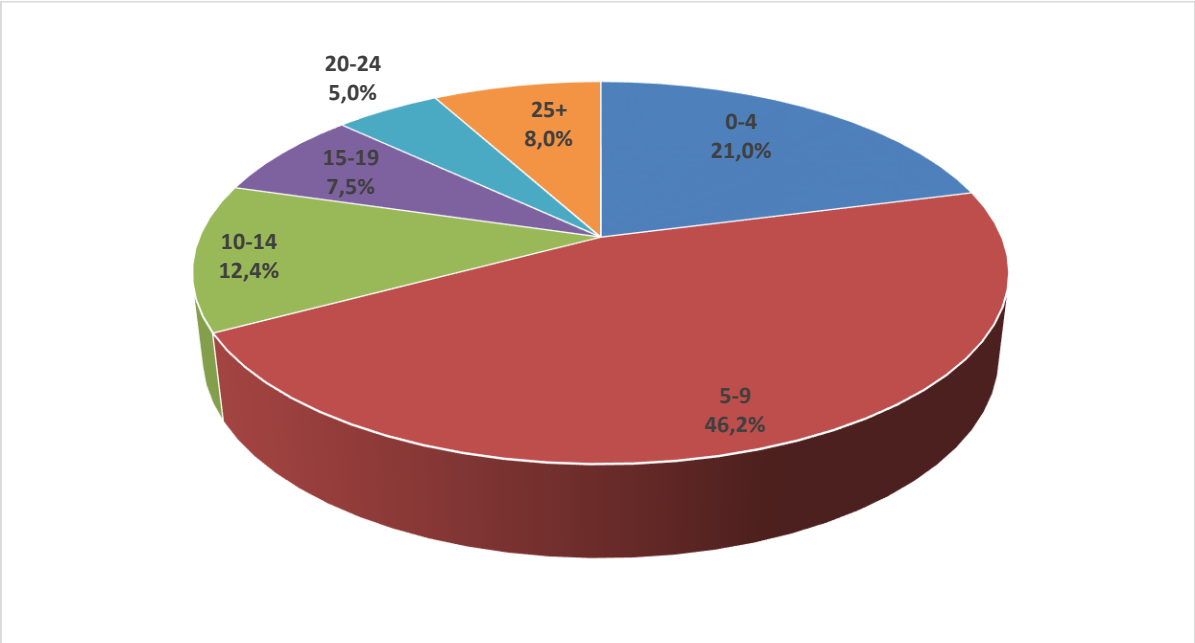

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'de görüldüğü üzere BİTLİS ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yaklaşık olarak yarısı 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 12,4'tür. İşyerlerinin üçte ikisi 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin sekizde biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

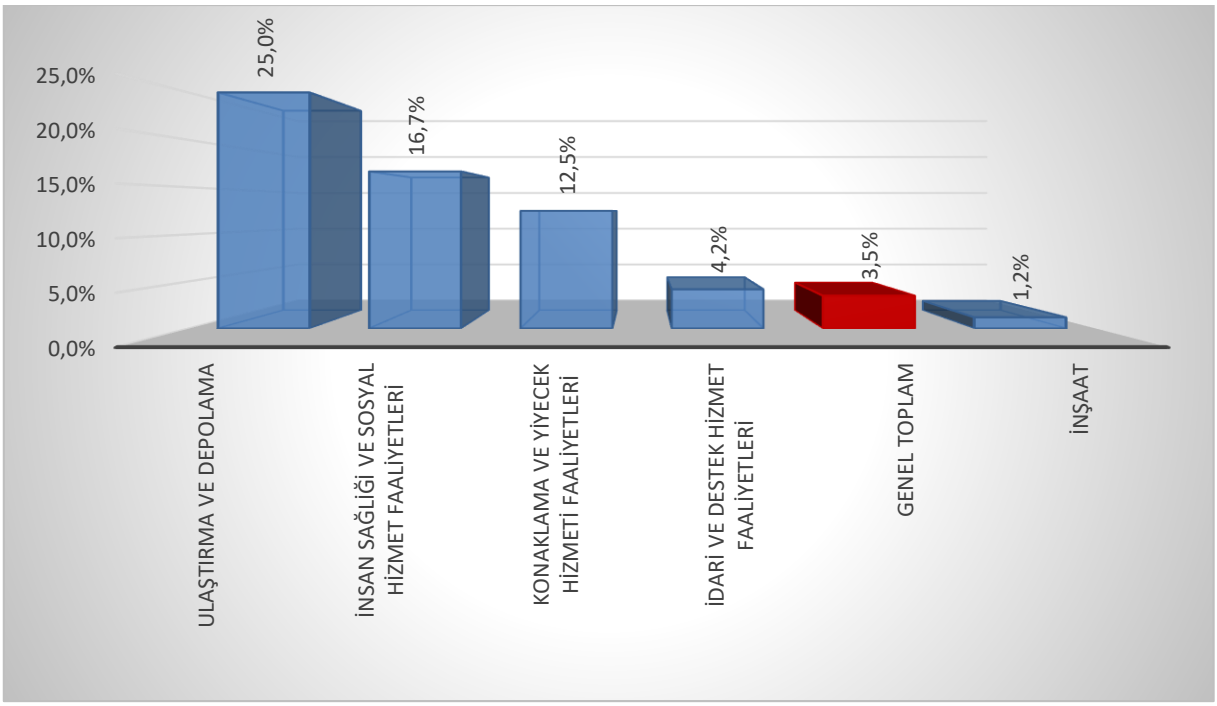

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 25'inde part-time çalışan bulunmaktadır. BİTLİS ili genelinde bu oran yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. BİTLİS ilinde ikinci sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 16,7'sinde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 12,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır. **Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu**

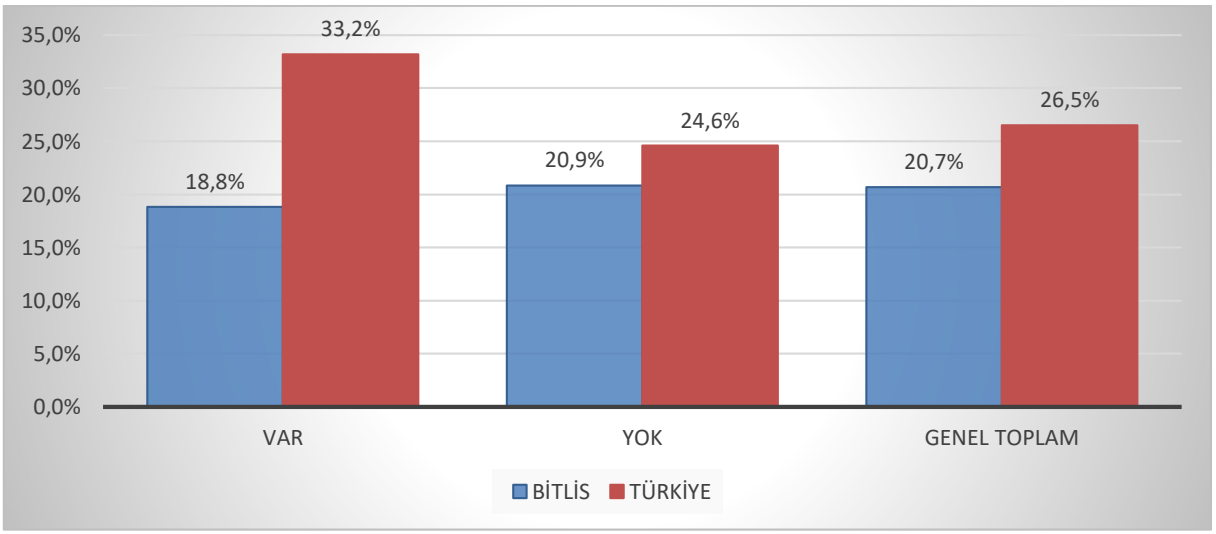

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken BİTLİS ilinde bu oran yüzde 20,7 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre BİTLİS ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 18,8 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 20,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Türkiye genelinde part-time çalışma kadın istihdamını arttırırken BİTLİS ili için bu durum söz konusu değildir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

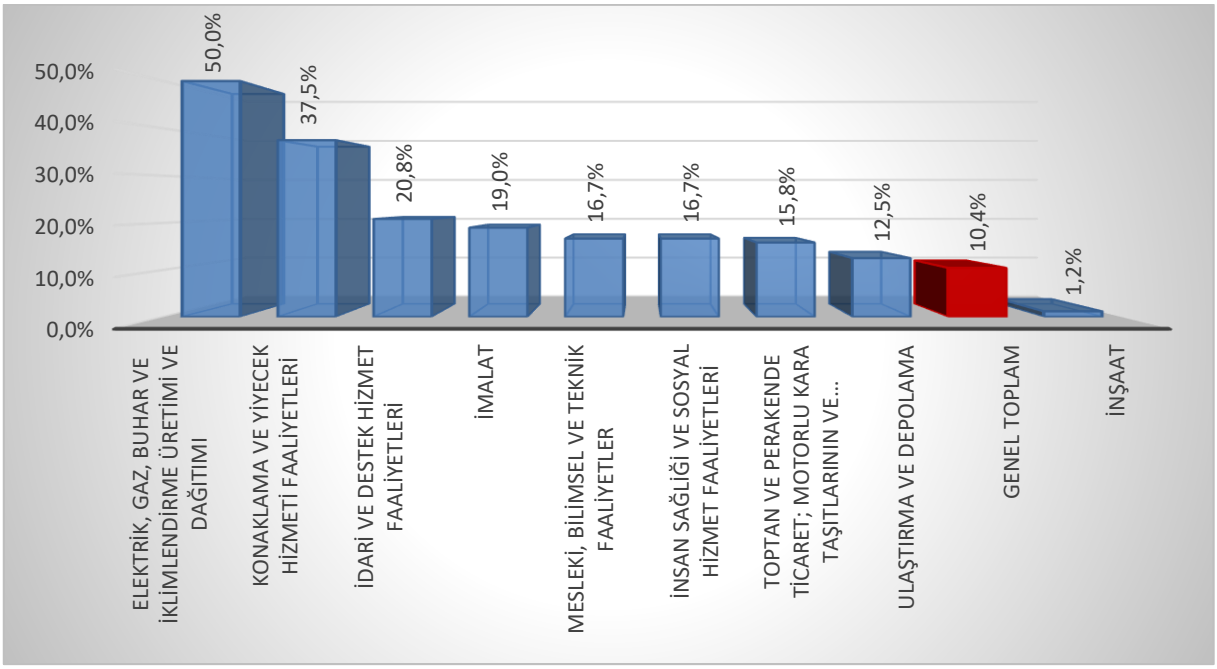

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde işyerlerinin yüzde 10,4'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. BİTLİS ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yarısında vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

BİTLİS ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, , Toptan ve Perakende Ticaret; Ulaştırma ve Depolama sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

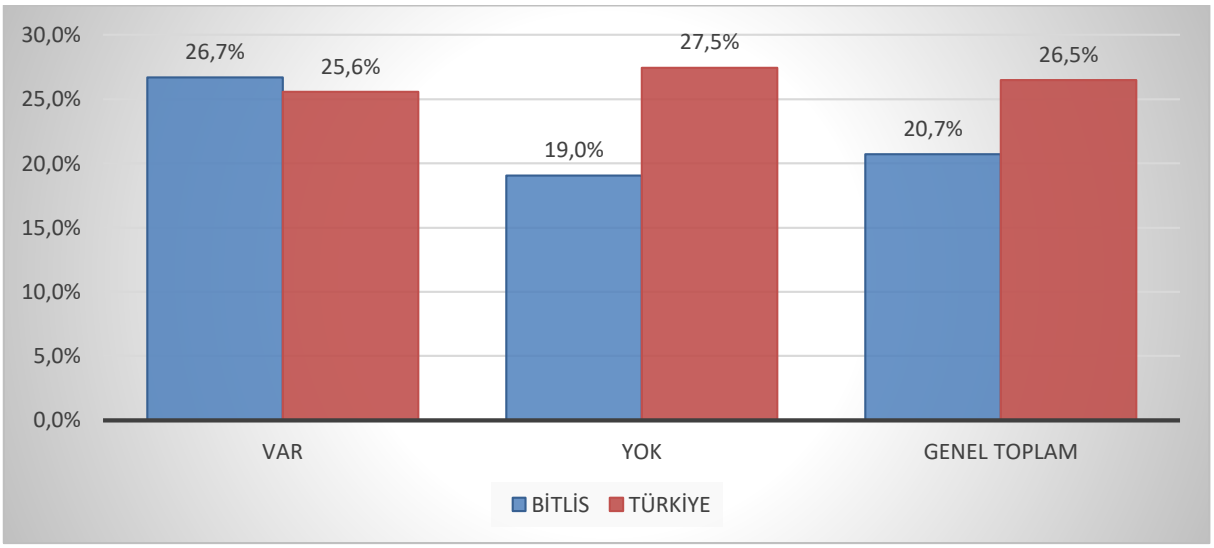

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'de söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'si kadın, yüzde 73,3'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 19'a düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak BİTLİS ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 20,7'si kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 5 çalışandan 1'i kadın 4'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark BİTLİS ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

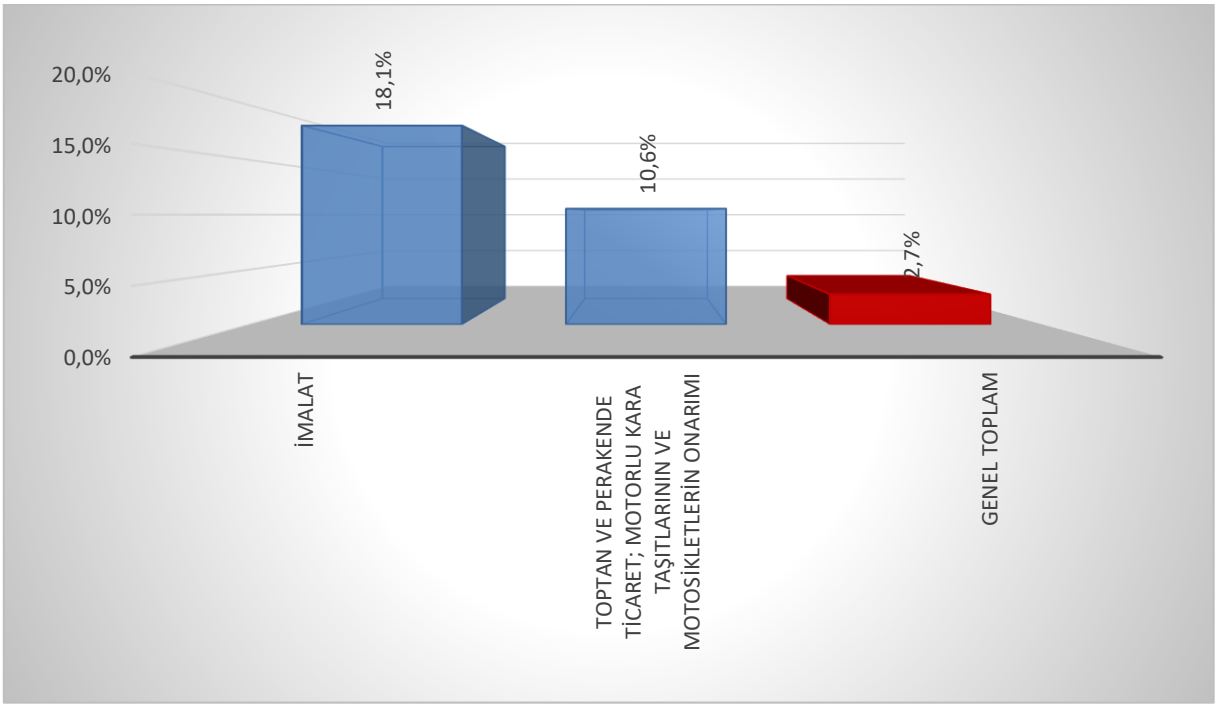

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde 17 sektörden 2 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 18,1'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 10,6 ile toptan ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında BİTLİS ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu sektörler Türkiye genelinde de ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve BİTLİS ilinde olduğu gibi ilk sektör olarak yüzde 55,2 ile İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

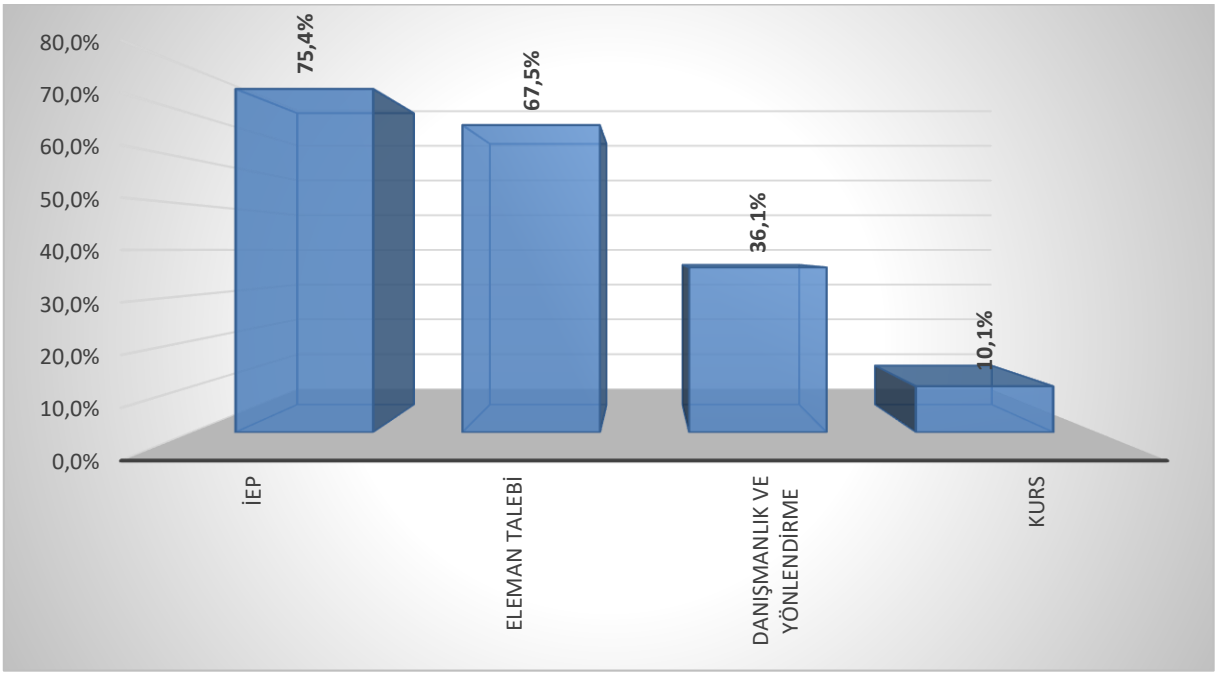

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 48,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran BİTLİS ili için Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İşbaşı Eğitim Programı hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 75,4'ü İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 67,5'i Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

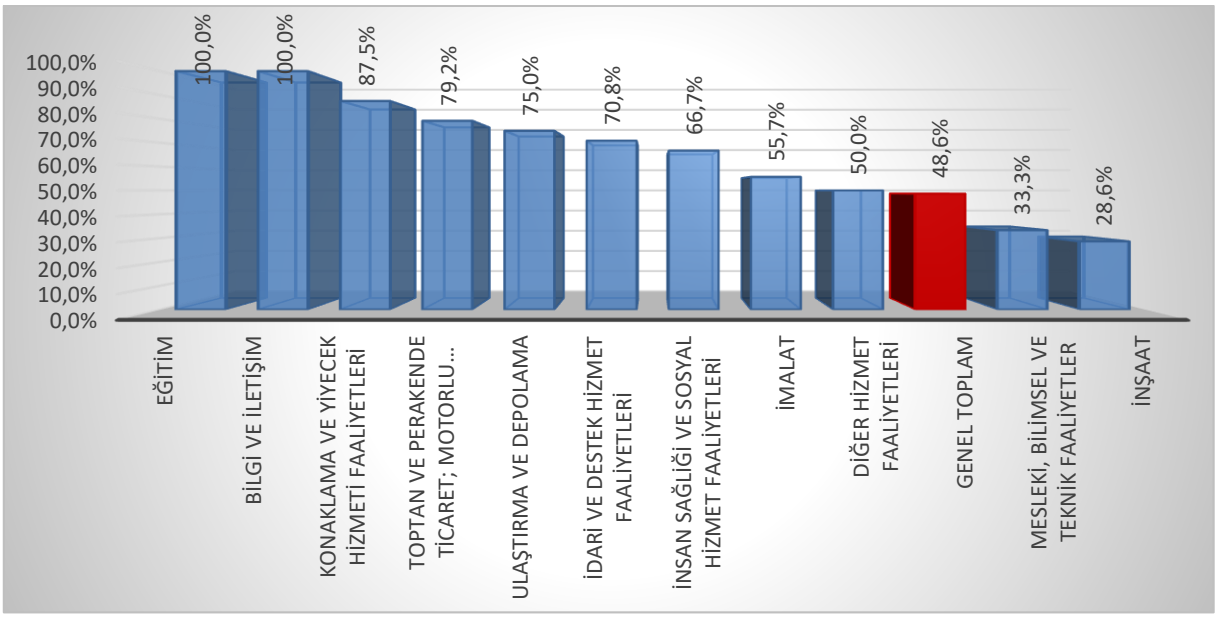

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. BİTLİS ilinde eğitim ve bilgi iletişim sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranının yüzde 100 çıkmasının sebebi bu sektörlerde sadece bir işyerinin bulunmasıdır. İlin en çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 48,6'nın altında kalarak yüzde 28,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 70,8 ve yüzde 79,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	Kurs
İnşaat	25,0%	62,5%	54,2%	-
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	52,9%	82,4%	76,5%	17,6%
Toptan ve perakende ticaret	46,6%	66,7%	93,3%	13,4%
İmalat	56,1%	78,0%	78,0%	43,9%
Ulaştırma ve depolama	-	50,0%	66,7%	-
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	42,9%	57,1%	85,7%	-
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	75,0%	100,0%	-
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	50,0%	50,0%	100,0%	-
Eğitim	-	100,0%	100,0%	-
Diğer hizmet faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	-
Bilgi ve iletişim	-	-	100,0%	-
Genel Toplam	**36,1%**	**67,5%**	**75,4%**	**10,1%**

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde en yüksek oranda Eğitim ve Bilgi İletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'de yer almaktadır. İmalat sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 78'i işbaşı eğitim programından ve Eleman Talebi yüzde 56,1'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden faydalanmışlardır.

Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Eğitim, Diğer hizmet faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin hepsi İşbaşı Eğitim Programından faydalanmışlardır.

İŞKUR'dan eleman talebinde yüzde 100 ile en yüksek oranda işverenin faydalandığı sektörler Eğitim ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Bu oran İdari ve Destek hizmet Faaliyetleri sektöründe yüzde 82,4 ve İmalat sektöründe ise yüzde 78 olarak gerçekleşmiştir.

Özellikle İmalat sektöründe İŞKUR hizmetinden faydalanan işyerlerinin yaklaşık olarak yarısı Kurs hizmetinden faydalanmıştır.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları BİTLİS ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İşyerlerinin Özelliklerine Göre İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Oranı

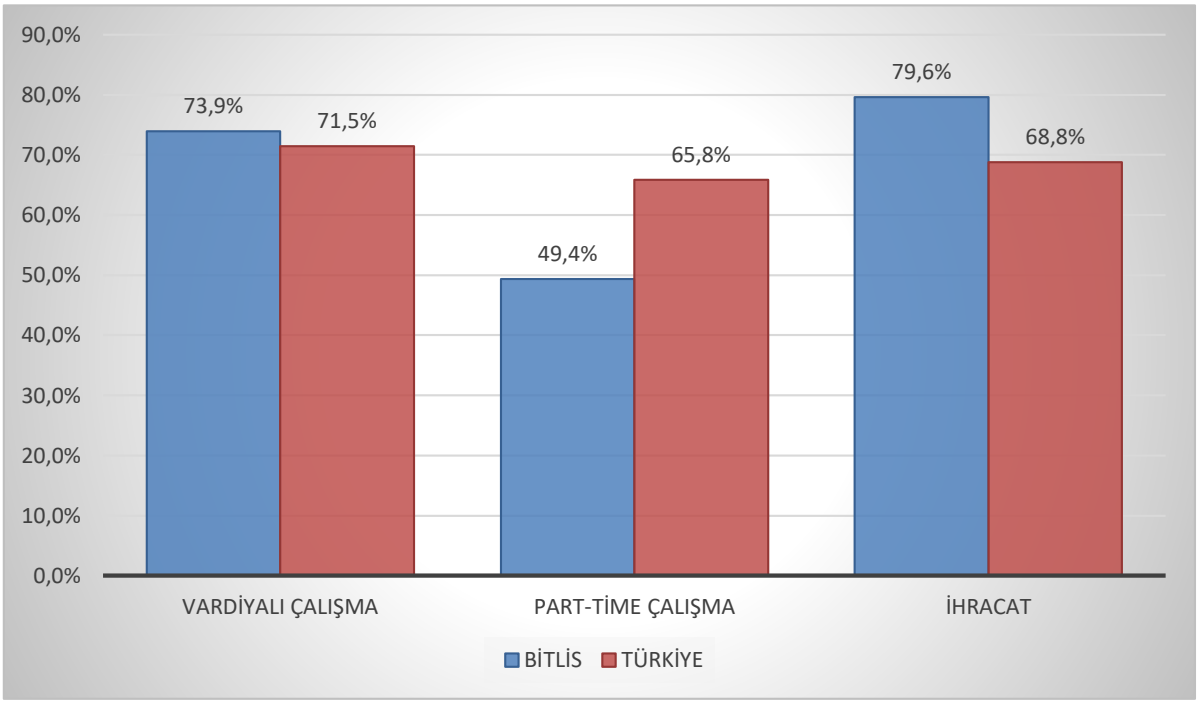

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. BİTLİS ilinde ise bu oran yüzde 73,9 ile Türkiye ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir. BİTLİS ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 10,4'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır.

BİTLİS ilinde işyerlerinin yüzde 2,7'si ihracat yaparken, bu işyerlerinin yaklaşık 5'te 4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin üstündedir.

BİTLİS ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 49,4'ü İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

BİTLİS ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

BİTLİS ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 6 bin 192 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 910 çalışan erkeklerden, bin 282 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	401	1.449	1.850
İmalat	400	620	1.020
İnşaat	29	778	807
Toptan ve perakende ticaret	197	492	689
Ulaştırma ve depolama	5	535	540
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	96	424	520
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	119	196	315
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	170	173
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3	126	129
Eğitim	21	44	65
Bilgi ve iletişim	6	41	47
Diğer hizmet faaliyetleri	2	34	36
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	1	1
Genel Toplam	**1.282**	**4.910**	**6.192**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; BİTLİS ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörünün BİTLİS ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 29,5 oranında, kadınlarda ise yüzde 31,2 oranında İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 16,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısına yakın olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

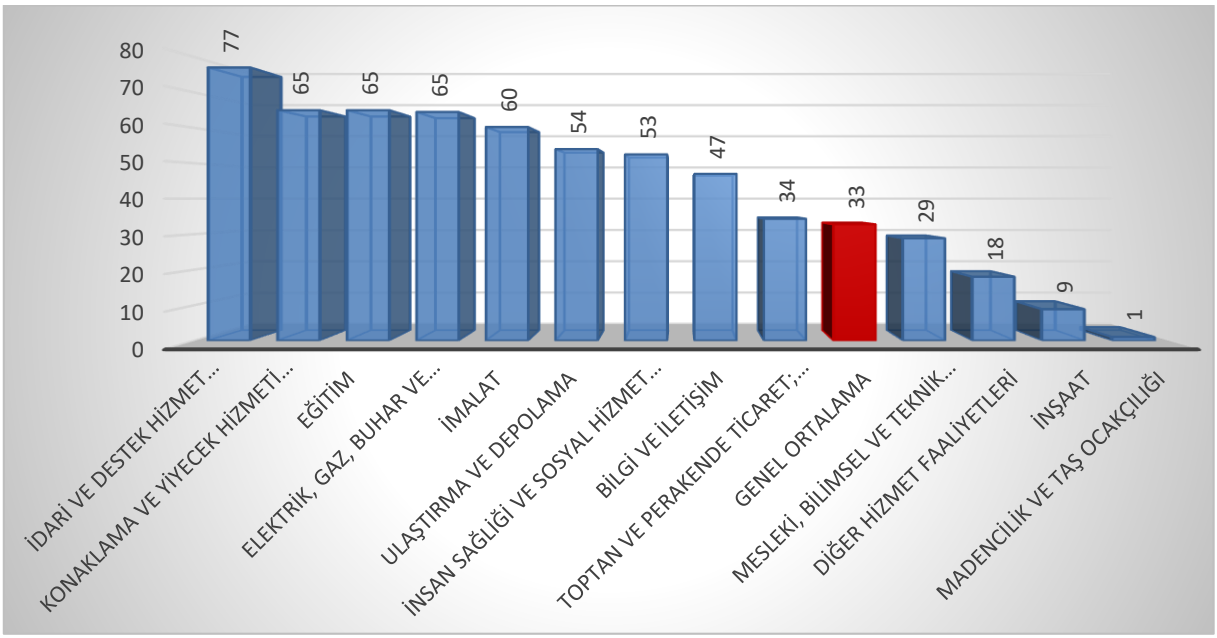

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'da BİTLİS ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında işyerlerinde ortalama olarak 33 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 77; ikinci sırada bulunan Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri, Eğitim ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme sektörlerinde 65 kişi ve sonrasında İmalat sektöründe 60 kişi istihdam edilmektedir. Bu beş ile birlikte toplam dokuz sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	267	1.351	1.617
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	330	919	1.249
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	200	913	1.114
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	329	471	800
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	47	491	538
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	19	473	492
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	85	166	250
YÖNETİCİLER	5	126	131
Genel Toplam	**1.282**	**4.910**	**6.192**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 26,1'i, erkek çalışanların yüzde 27,5'i ve kadın çalışanların yüzde 20,8'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almakta ve yüzde 20,1 oranında çalışanı barındırmaktadır.

BİTLİS ilinde kadınların yüzde 25,7'si Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, yüzde 25,6'sı Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 18,7'si Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve yüzde 18,5'i Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Yöneticiler meslek grubu olmuştur.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	432	1.262	1.694
5-9	556	2.159	2.715
10-14	203	644	848
15-19	74	548	622
20-24	11	163	174
25+	5	134	139
Genel Toplam	**1.282**	**4.910**	**6.192**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında ters yönlü bir ilişkinin

olmasıdır. İşyerinin yaşı büyüdükçe, o yaş grubundaki işyerlerinde toplam çalışan sayısı azalmaktadır. Bu durum yeni kurulan işyeri sayısının çok fazla olmasından, uzun yıllardır faaliyette olan işyeri sayısının ise düşük olmasından kaynaklanmaktadır. 5-9 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 20,4'ü kadınlardan oluşmaktayken, 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 3,6'dır.

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu yeni kurulan işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca genç yaştaki işyerleri BİTLİS ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinin yarısını 0-4 ve 5-9 yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)	MAKİNECİ (DİKİŞ)	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ
OTOMASYON SİSTEMLERİ DESTEK ELEMANI	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	ELEKTRİK TEKNİSYENİ
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	OTOMASYON SİSTEMLERİ DESTEK ELEMANI	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	BÜRO MEMURU (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	OTOMASYON SİST. DESTEK ELEMANI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	AYAKÇI (TEKSTİL)	GEMİ YÜKLEME İŞÇİSİ

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'da ise BİTLİS ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk on mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında benzerlik göstermesi toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Konfeksiyon İşçisi mesleği kadınlarda Temizlik Görevlisi mesleği ise erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk mesleği oluşturmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkeklerden farklı olarak Makineci(Dikiş), Dokuma Konfeksiyon Makineci, Konfeksiyon İşçisi, El ve Makine Dikişçisi(Genel) bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları,

işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

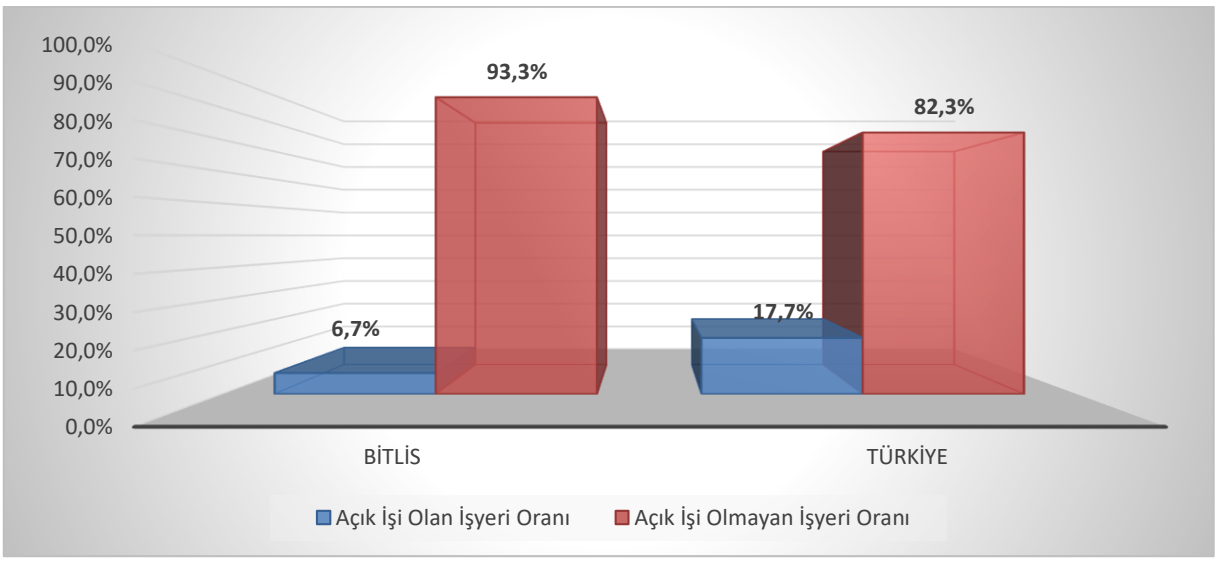

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 6,7'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

BİTLİS ilinde 13 işyerinden 46 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İnşaat	14

Toptan ve perakende ticaret	13
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5
İmalat	3
Genel Toplam	**46**

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İnşaat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 46 kişilik açık işin yüzde 30,4'üne tekabül eden 14 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ve İdari Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Toptan ve perakende ticaret	1,8%	31,7%
İnşaat	1,7%	2,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,6%	16,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,6%	8,3%
İmalat	0,3%	6,3%
Genel Toplam	**0,7%**	**6,7%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere BİTLİS ilinde açık iş oranı yüzde 0,7 olarak tespit edilmiş olup, bu oran BİTLİS ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 99 kişilik dolu kadronun yanında 1 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında da Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 31,7'sinde açık iş bulunmaktadır. Toptan ve Perakende Ticaret sektörünü yüzde 16,7 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve yüzde 8,3 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

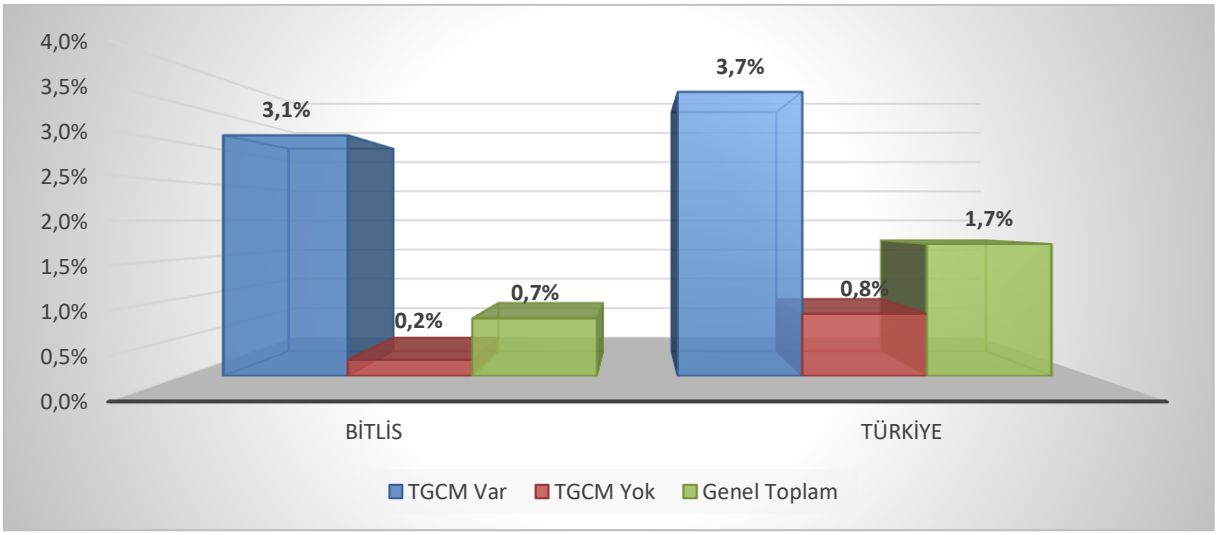

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,2 olarak gerçekleşmiştir. BİTLİS ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

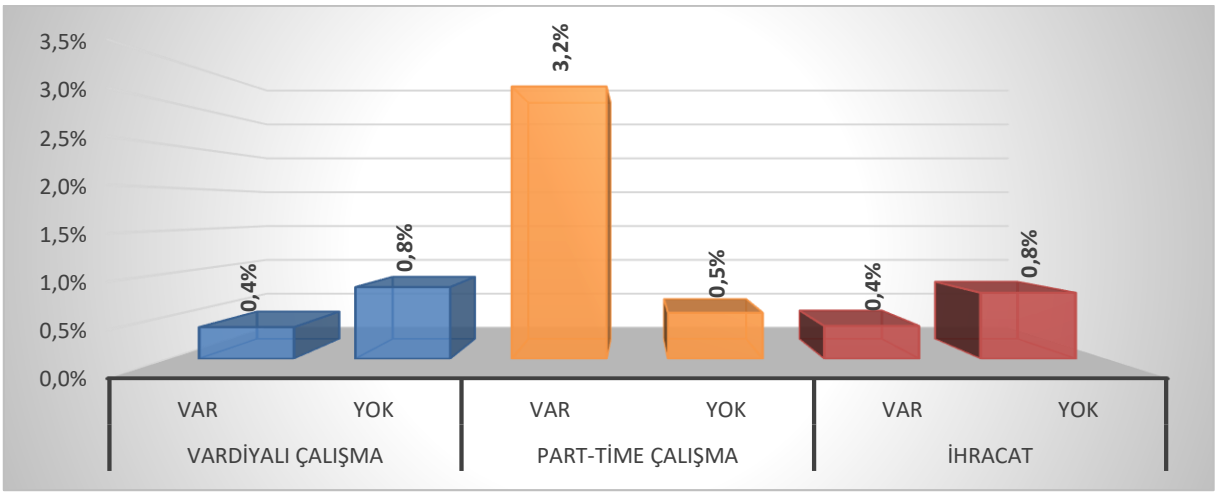

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 0,4, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,8 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 3,2; yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,5'tir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 0,4, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,8 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin part-time çalışma yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Her üç durumda da açık

iş oranı BİTLİS iline ait olan yüzde 0,7'lük açık iş oranından düşüktür. Özellikle işyerinin part-time çalışma yapması açık iş oranını arttırmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

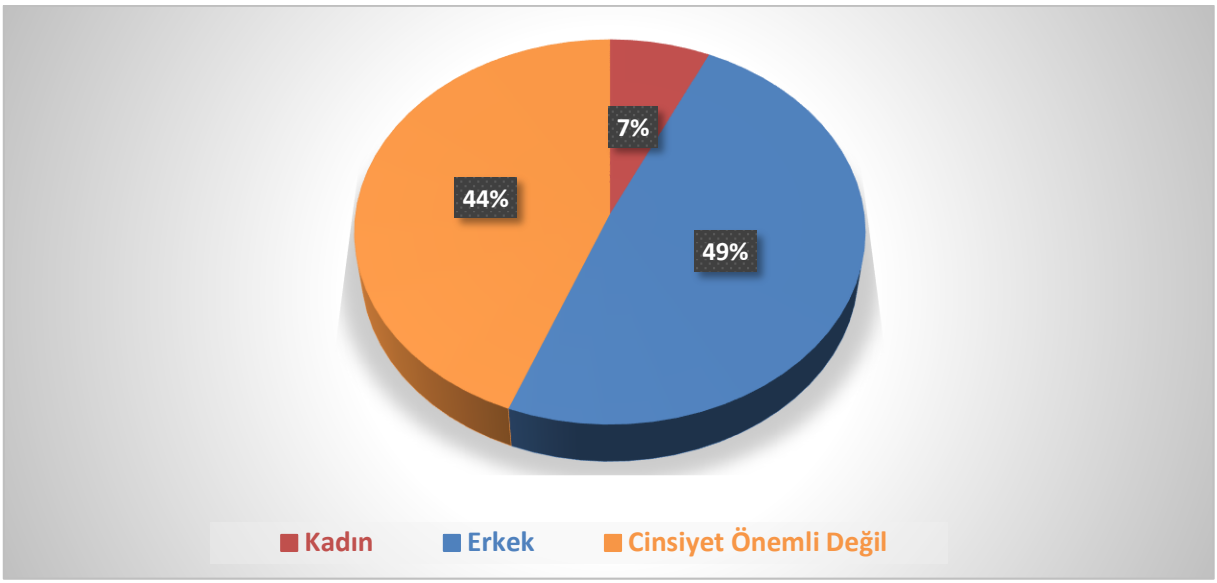

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise BİTLİS ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 49'unda işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 7 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 44 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

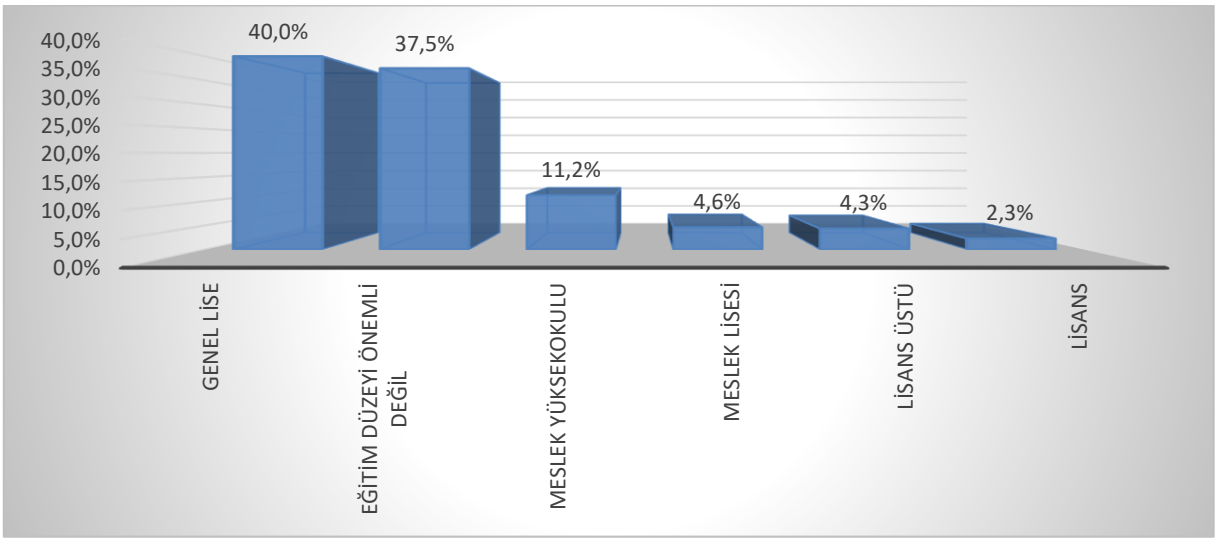

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

BİTLİS ilindeki açık işlerin yüzde 40'ı işverenler genel lise eğitim düzeyi talep etmişlerdir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 2,3 ile lisanstır.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

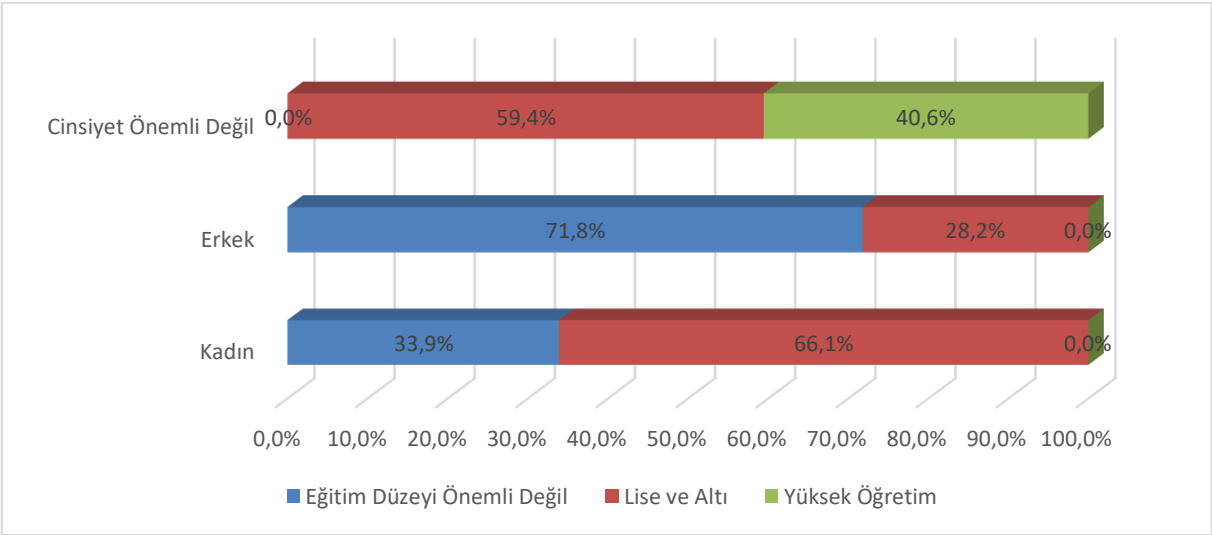

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Ayrıca erkeklerde talep edilen açık işlerde herhangi bir eğitim seviyesinin istenmemesi kadınlara göre daha fazladır. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim

seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir.

Tablo 21'de BİTLİS ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İnşaat	84,6%	0,0%	15,4%
Toptan ve perakende ticaret	16,7%	75,0%	8,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**37,5%**	**44,6%**	**17,9%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işler için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece üç sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektör ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörüdür.

İmalat sektöründeki açık işlerin tamamında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise İnşaat sektörü olmuştur. İnşaat sektöründeki açık işlerin yüzde 84,6'sında işverenler "eğitim seviyesi önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 15,4'ünde de yükseköğretim seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

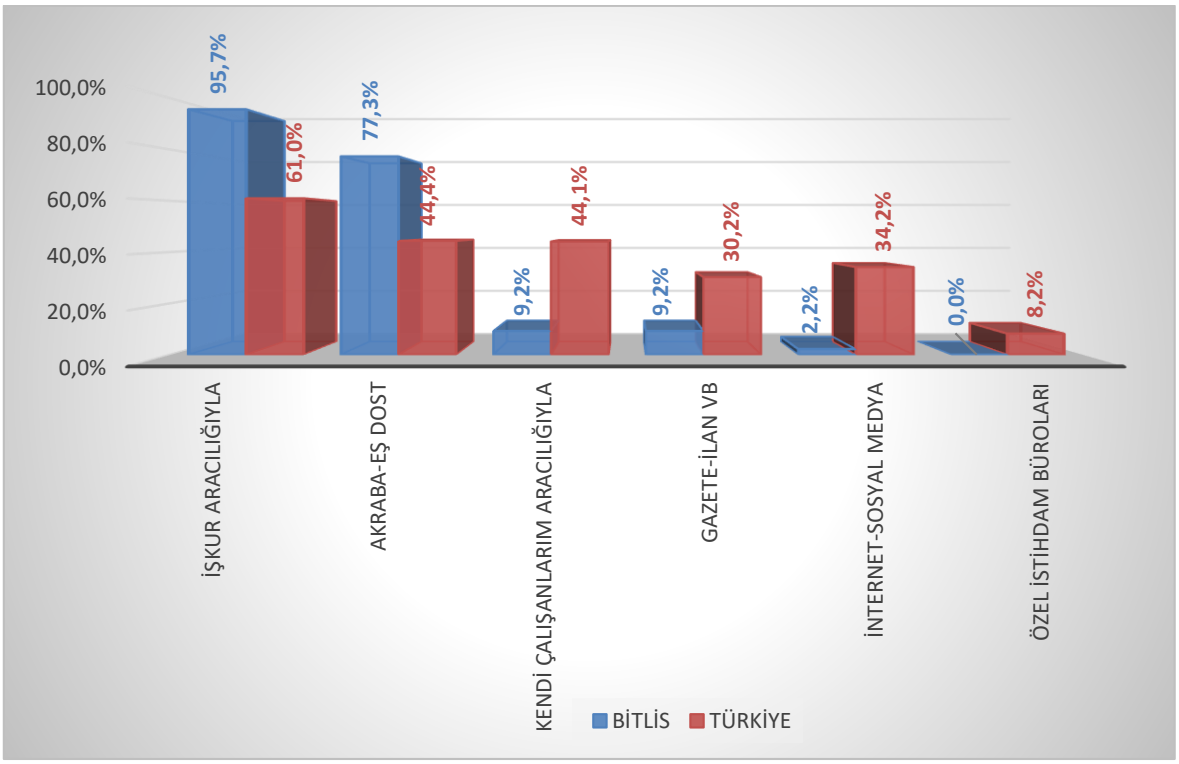

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de BİTLİS ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. BİTLİS ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 95,7 gibi büyük bir oranı İŞKUR vasıtası ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. BİTLİS ilinde işverenler daha sonra Akraba-Eş dost arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 9,2'si Kendi Çalışanlarım aracılığı ile aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları BİTLİS ilinde arama kanalı olarak kullanılmamaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	100,0%	69,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel lise	100,0%	100,0%	23,0%	17,3%	5,4%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	42,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lisans	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Lisansüstü	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**95,7%**	**77,3%**	**9,2%**	**9,2%**	**2,2%**

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde açık iş arama kanallarında Lise Altı ve Çıraklık Eğitimi seviyesinde herhangi bir açık iş talebi bulunmamaktadır. Genel Lise eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde tüm arama kanalları kullanılmıştır. Lise altı eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin tamamında İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Genel lise talebinde yüzde 17,3 ile Gazete-İlan vb. arama kanalı olarak kullanılmıştır. Meslek lisesi mezunu talep edilen açık işlerin tamamı İŞKUR ile aranmaktadır.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla Akraba-Eş Dost ve İŞKUR arama kanalını tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

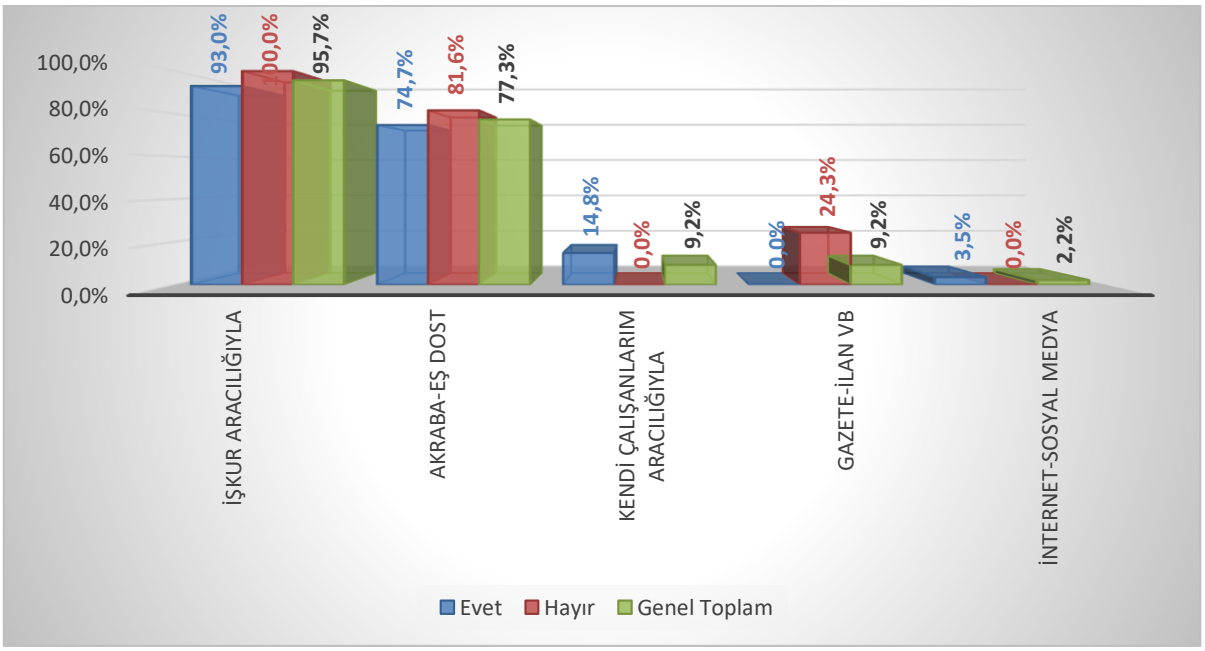

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 93 gibi önemli bir oranda İŞKUR ikinci sırada yüzde 74,7 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 24,3'ü Gazete-İlan vb. aracılığı ile karşılamaktadır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	3	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	3	2	2	1	2
Bilgisayar kullanımı	3	1	1	3	-	3
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	-	-	4	1	4
İletişim ve İfade Yeteneği	5	3	-	5	2	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	4	-	6	3	6

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

BİTLİS ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra Bilgisayar kullanabilme, Hesap Yapabilme, İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi gelmektedir.

Satış ve Pazarlama Becerisi, en çok kendi çalışanlarım aracılığıyla istenmiştir. İŞKUR aracılığı ile aranan açık işlerde en çok Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir.

Gazete-ilan vb arama kanalı ile aran açık işlerde Hesap Yapabilme becerisi istenmemiştir. İnternet-Sosyal Medya Arama kanalı vasıtası ile aranan açık işlerde Hesap Yapabilme becerisi, İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi talep edilmemiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

BİTLİS	Açık İş Sayısı
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	7
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	10
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	16
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	5
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3
GENEL TOPLAM	**46**

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 34,7'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Açık iş sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

BİTLİS ili için tespit edilen yüzde 0,7'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 2,7 ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grubu	Açık İş Oranı
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1,3%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,6%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,4%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	0,2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	0,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0,0%
YÖNETİCİLER	0,0%
GENEL TOPLAM	**0,7%**

Kaynak: İPA 2017

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Yöneticiler meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir. İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	-	4,7%	20,6%	11,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	100,0%	4,7%	29,6%	22,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	-	71,7%	-	35,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	-	9,5%	-	4,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	-	-	15,1%	6,6%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-	-	34,8%	15,3%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-	9,4%	-	4,6%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 100 oranında Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinde ise en yüksek oran yüzde 71,7 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 34,8'inde işverenler "cinsiyet önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada Hesap Yapabilme yeteneği gelmiştir. Daha sonra ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe daha sonra Hesap Yapabilme ve İletişim ve İfade Yeteneği becerileri önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Bilgisayar kullanımı ve ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensuplarında Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almıştır.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel meslek grubunda en çok talep edilen beceri Bilgisayar kullanımı olmuştur. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik talep edilmiştir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	1	1	1	2	-	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	3	4	3	1	2	-	2
Bilgisayar kullanımı	1	-	2	2	-	1	-	3
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	2	2	-	-	-	3	-	4
İletişim ve İfade Yeteneği	-	2	3	-	-	-	-	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	3	-	-	3	-	-	6

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	100,0%	20,2%	-	100,0%	-
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	100,0%	10,3%	-	100,0%	20,6%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	80,3%	-	-	100,0%	13,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	-	-	-	100,0%	-
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100,0%	34,6%	-	100,0%	-
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	57,5%	15,0%	14,2%	71,7%	-
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-	-	-	100,0%	-
GENEL TOPLAM	**77,3%**	**9,2%**	**2,2%**	**95,7%**	**9,2%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en düşük oranda kullanıldığı meslek grubu Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 71,7'si İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında sadece İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda açık işlerin yüzde 80,3'ü akraba-eş dost aracılığı ile aranmaktadır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanların yüzde 20,2'si Gazete- İlan vb. arama kanalı kullanılarak aranmaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	-	1	-	-	2
ÖN MUHASEBECİ	1	4	3	-	2
PAZARLAMACI	1	2	3	-	-
PASTA YAPIM VE SUNUM ELEMANI	-	2	-	-	1
KASİYER	-	3	1	2	-
MUHASEBECİ	1	3	-	-	2
GARSON (SERVİS ELEMANI)	-	-	-	-	1
OTOMOTİV MEKANİKÇİSİ	-	1	-	-	2
AŞÇI	-	-	-	-	1
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da BİTLİS ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Ön Muhasebeci, Muhasebeci ve Pazarlamacı mesleklerindeki becerilerde ilk öncelik Bilgisayar kullanımı yer almaktadır. İnşaat Elemanları Kalıpçısı mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Pasta Yapım ve Sunum Elemanı, Garson, Aşçı, Plastik Doğramacı mesleklerinde ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmiştir. Kasiyer mesleğinde ise ilk sırada Hesap Yapabilme Becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	KASİYER	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)
ÖN MUHASEBECİ	AŞÇI	PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI
GARSON (SERVİS ELEMANI)		PAZARLAMACI
AŞÇI		OTOMOTİV MEKANİKÇİSİ
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI		PASTA YAPIM VE SUNUM ELEMANI
OTOMOTİV MEKANİKÇİSİ		KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)
PAZARLAMACI		SATIŞ DANIŞMANI
KASİYER		ÖN MUHASEBECİ
PASTA YAPIM VE SUNUM ELEMANI		
MUHASEBECİ		

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde en fazla açık iş olan meslekler; İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Ön Muhasebeci, Garson(Servis Elemanı), Aşçı, Plastik Doğramacı/ Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Otomotiv Mekanikçisi, Pazarlamacı, Kasiyer, Pasta Yapım ve Sunum Elemanı ve Muhasebeci mesleğidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Kasiyer ve Aşçı meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Plastik Doğramacı/ Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Pazarlamacı, Otomotiv Mekanikçisi, Pasta Yapım ve Sunum Elemanı, Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Satış Danışmanı ve Ön Muhasebecidir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	3	2
Bilgisayar kullanımı		3	2	3
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	1	4	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	1	5	5	5
Satış ve Pazarlama Becerisi		3		6

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik İletişim ve İfade Yeteneği, Hesap Yapabilme becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Bilgisayar kullanımı olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle BİTLİS ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

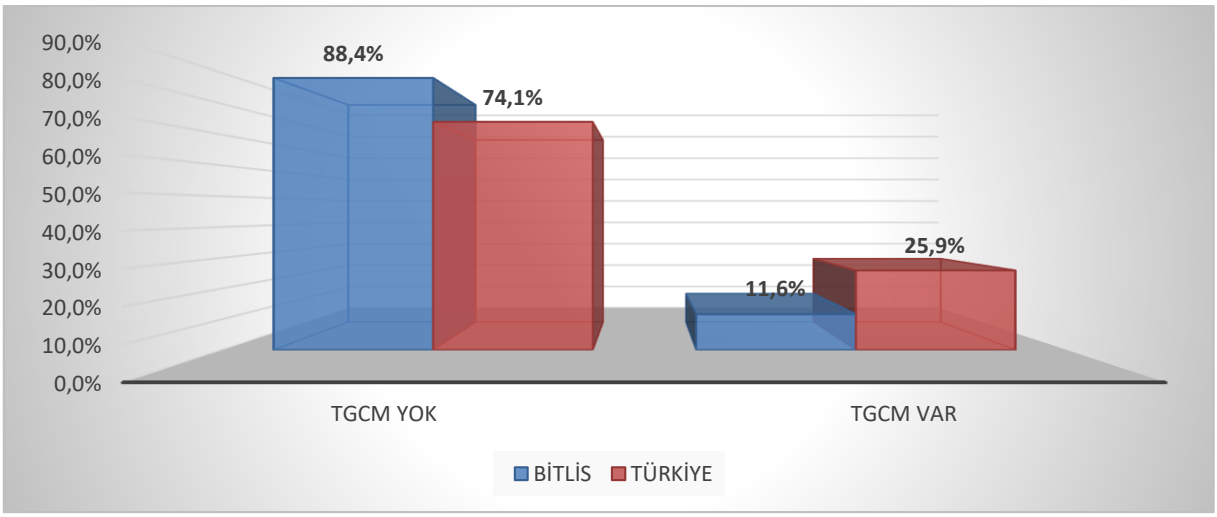

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20+ istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825'inde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. BİTLİS ilinde ise 20+ istihdamlı 189 işyeri için veri derlenmiş olup, bunlardan 22'si temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 11,6 ile BİTLİS ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

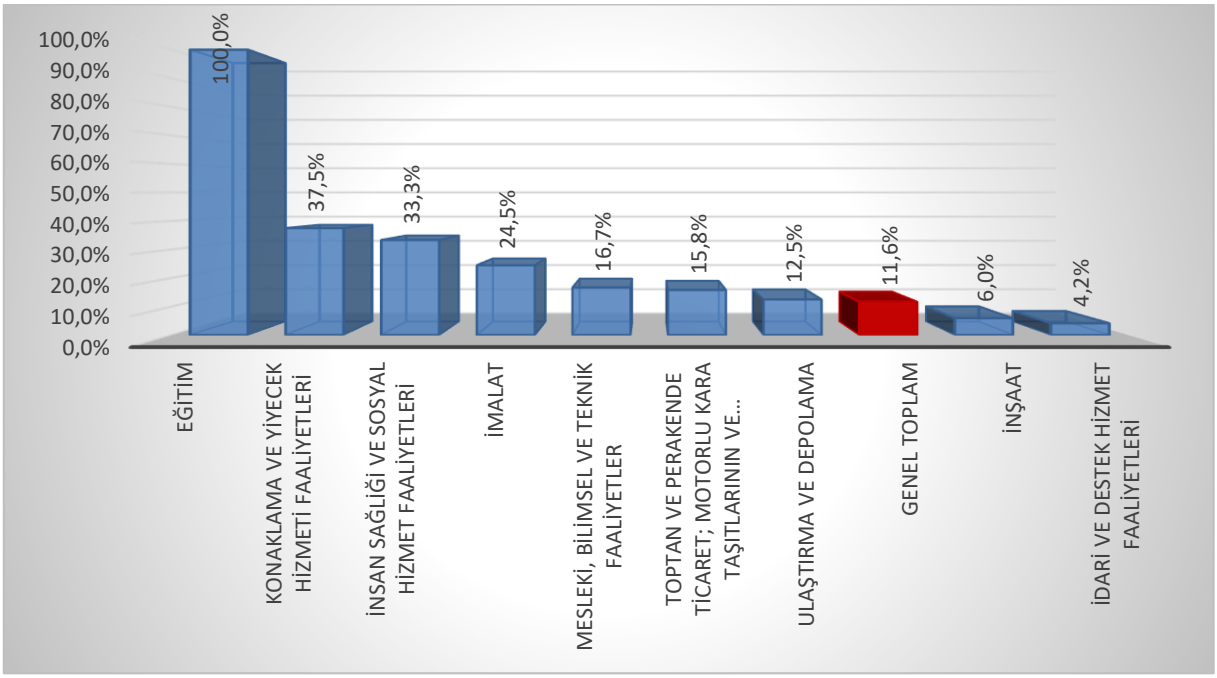

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin eğitim sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İnşaat ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü gibi BİTLİS ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	67
İnşaat	55
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15
Ulaştırma ve depolama	10
Toptan ve perakende ticaret	10
Eğitim	6
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4
Genel Toplam	**194**

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde 194 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, BİTLİS ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 74,7'sini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki BİTLİS ilinde toplam çalışanların yüzde 61,4'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

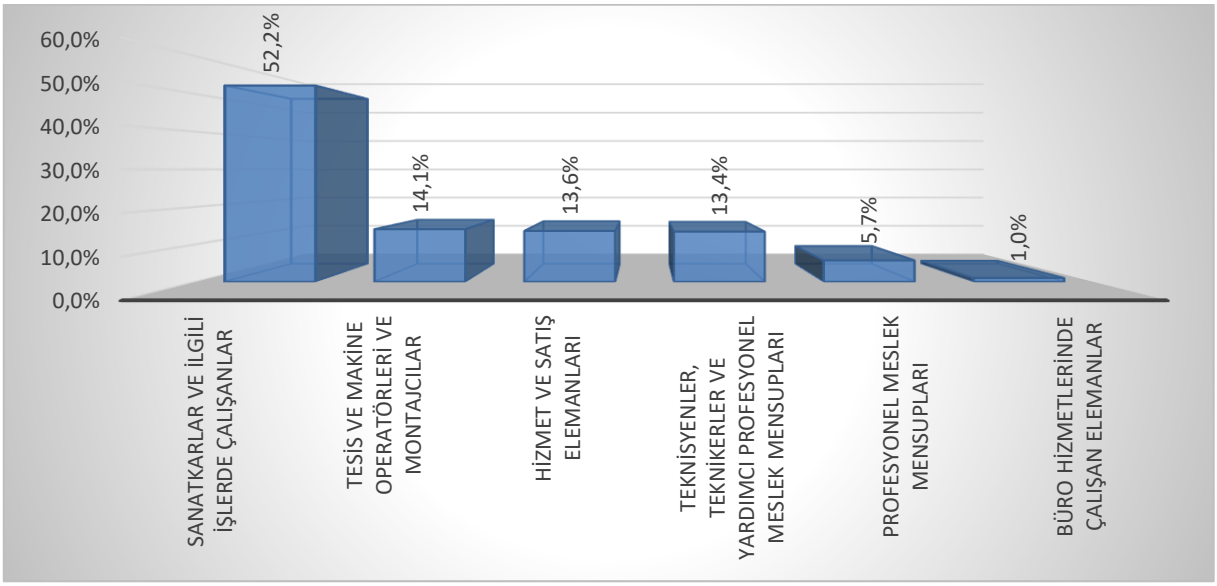

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 101 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 52,2'si bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece BİTLİS ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı	Oranı
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	30	15,5%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	21	11,1%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	20	10,3%
TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)	13	6,5%
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	11	5,6%
RESTORASYONCU	11	5,6%
ISITMA VE DOĞALGAZ İÇ TESİSATÇISI	11	5,6%
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	10	5,2%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	10	5,2%
SIVACI	10	5,2%

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 30 kişi ile El ve Makine Dikişçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 21 kişi ile Konfeksiyon İşçisi, 20 kişi ile Garson(Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; sadece İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle) mesleği yine değişmeyerek ilk onda yer aldığı görülmektedir.

Konfeksiyon İşçisi ve Şoför (Yolcu Taşıma) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

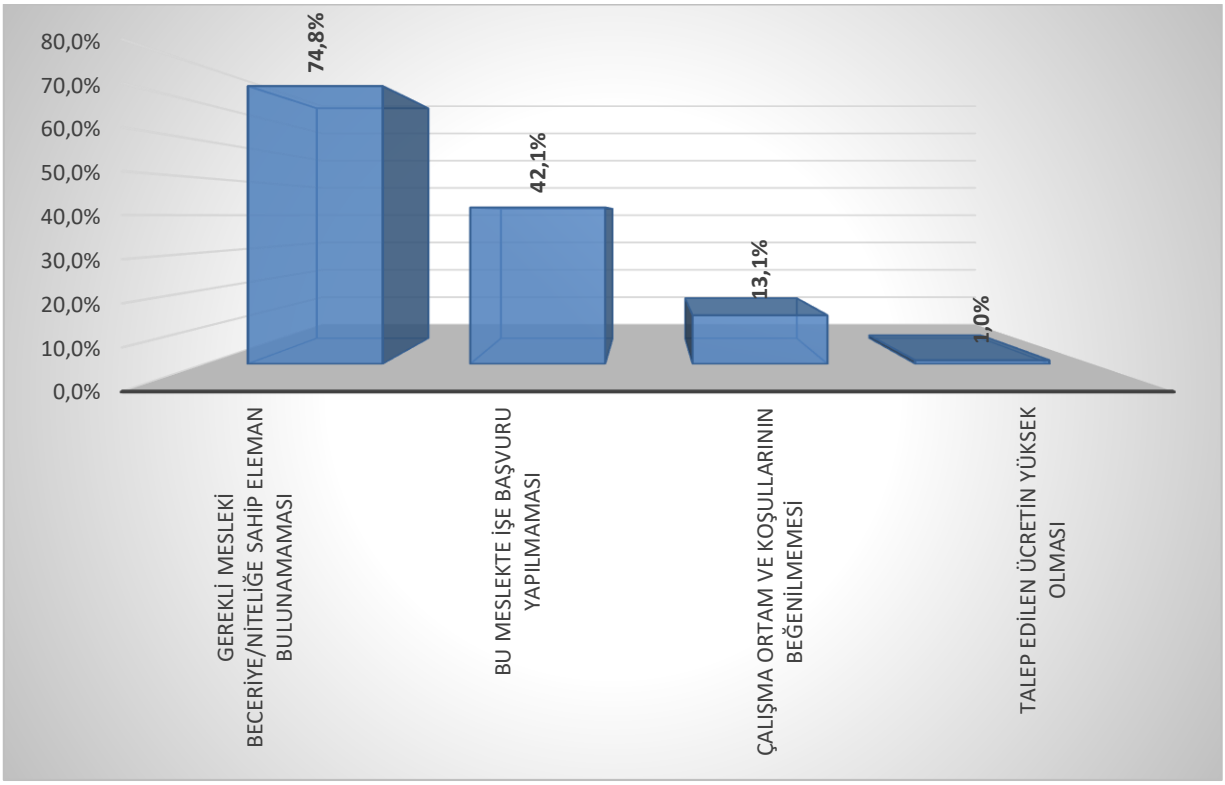

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

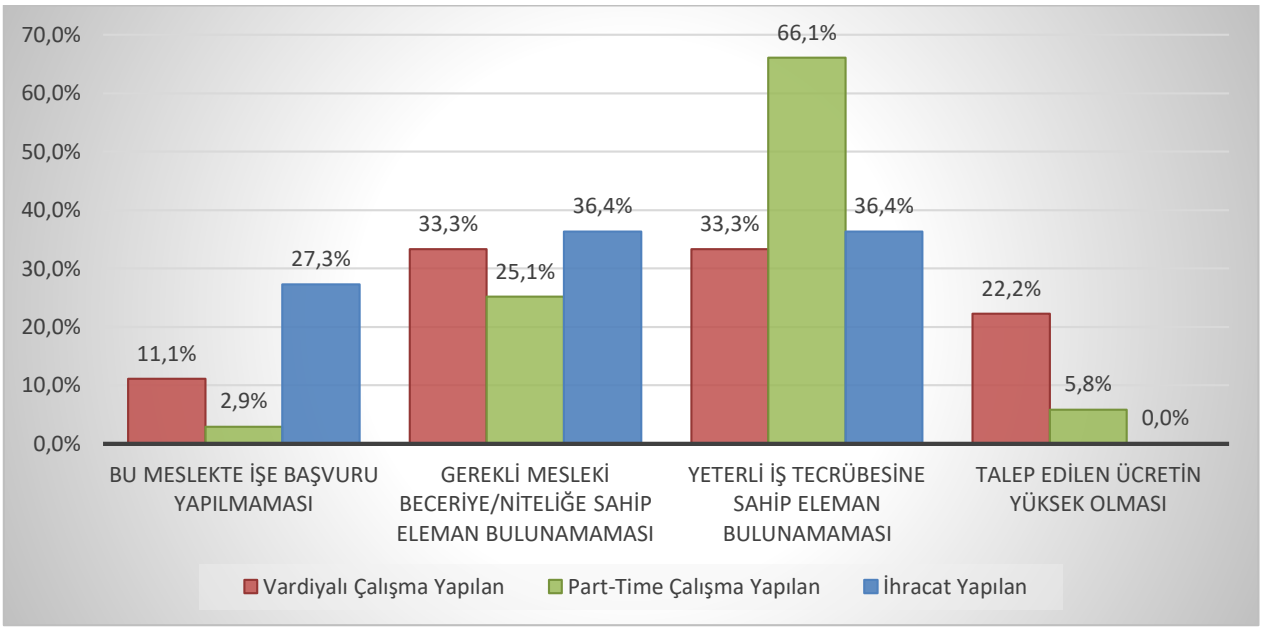

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan işyerleri eleman temininde en çok Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni ile istediği personeli bulmazken, vardiyalı çalışanı olan ve ihracat yapan firmalar en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe ve Yeterli İş Tecrübesine sahip eleman bulunamaması sebebi ile eleman temininde güçlük çekmektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
RESTORASYONCU	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
ISITMA VE DOĞALGAZ İÇ TESİSATÇISI	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
SIVACI	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, El ve Makine Dikişçisi, Konfeksiyon İşçisi, Taş Duvarcı, İnşaat Elemanları Kalıpçısı, Isıtma ve Doğalgaz iç Tesisatçısı, Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Sıvacı olmak üzere toplam on meslekten yedi tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ilk sırada yer alırken bu meslekte işe başvuru yapılmaması da önemli bir orana sahiptir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde BİTLİS ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken BİTLİS ilinde işverenlerin yüzde 7,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken BİTLİS' te bu sayı 1'e gerilemekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken BİTLİS ilinde ise yüzde 0,6 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İnşaat	3,6%	1,2%	84,5%	10,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,2%	-	87,5%	8,3%
Toptan ve perakende ticaret	-	-	57,8%	42,2%
İmalat	24,5%	-	50,2%	25,3%
Ulaştırma ve depolama	12,5%	-	37,5%	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	-	75,0%	25,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16,7%	-	83,3%	-
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	-	50,0%	16,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	50,0%	-	50,0%	-
Diğer hizmet faaliyetleri	-	-	100,0%	-
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	-	100,0%	-
Bilgi ve iletişim	-	-	100,0%	-
Eğitim	100,0%	-	-	-
Genel Toplam	**7,8%**	**0,6%**	**74,5%**	**17,2%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde artış bekleyen işverenlerin en yüksek oranda olduğu sektörler sırasıyla Eğitim, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen ise sadece İnşaat sektörüdür. Ulaştırma ve depolama sektöründe yer alan işyerlerinin yarısı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Bilgi ve İletişim, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 87,5'i gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	38	22,0%
İmalat	217	21,3%
Eğitim	10	15,4%
Ulaştırma ve depolama	63	11,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	13	10,1%
İnşaat	71	8,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	1,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7	0,4%
Genel Toplam	**422**	**6,8%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup BİTLİS'te ise bu oran, yüzde 6,8 olup ülke genelinin üstünde yer almıştır.

En fazla istihdam artış oranı yüzde 22 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir. İmalat sektöründe ise net istihdam değişim oranı yüzde 21,3'tür.

Net istihdam azalışı beklenen herhangi bir sektör bulunmamaktadır.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	195	15,6%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	95	8,5%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	114	7,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	7	2,8%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	10	2,0%
YÖNETİCİLER	1	0,8%
GENEL TOPLAM	**422**	**6,8%**

Kaynak: İPA 2017

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu 195 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Yöneticilerdir. Herhangi bir meslek grubunda net istihdam azalışı beklenmemektedir.

Çalışan sayısında ikinci sırada yer alan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 15,6'lık bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da

fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Nitelik gerektirmeyen meslekler ikinci sırada en fazla artış beklenen meslek grubu olmasına rağmen net istihdam değişim oranı yüzde 7,1 ile üçüncü sırada yer almıştır. Bunun en önemli sebebi çok sayıda çalışanı olmasına rağmen bir o kadar artış beklenmemesidir.

Tablo 38: En Fazla Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	ELEKTRİKÇİ (GENEL)
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	SIHHİ TESİSATÇI
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	ALÇI SIVA UYGULAYICISI
ÜTÜCÜ (EL İLE)	
SON ÜTÜCÜ	
SIVACI	
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	
KESİMCİ (KONFEKSİYON)	
SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)	

Kaynak: İPA 2017

BİTLİS ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Temizlik Görevlisi, Konfeksiyon İşçisi, El ve Makine Dikişçisi (Genel), Şoför(Yolcu Taşıma), Ütücü(El İle), Son Ütücü, Sıvacı, İnşaat elemanları Kalıpçısı(Elle), Kesimci(Konfeksiyon) ve Servis Şoförü(Okul) meslekleri olup, Taş Duvarcı, Elektrikçi(Genel), Sıhhi Tesisatçı ve Alçı Sıva Uygulayıcısı mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan BİTLİS ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda istihdam azalış beklenen ilk on meslek farklılık göstermektedir.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

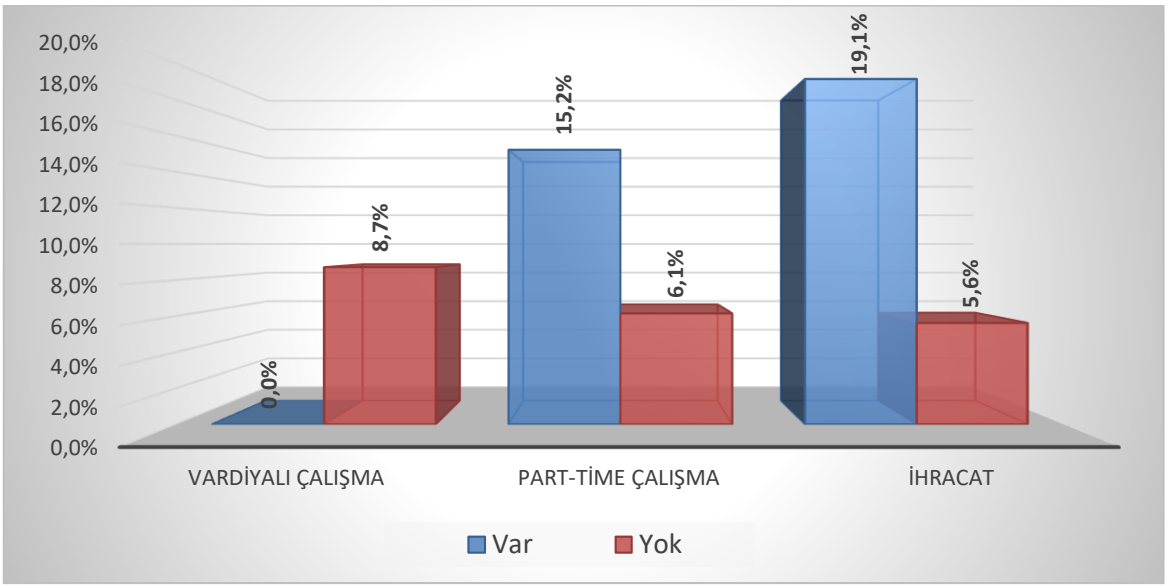

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin ihracat yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. BİTLİS iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 6,8 iken ihracat yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 19,1'dir. Vardiyalı çalışma işyerinin istihdam artışını etkilememektedir. Bu özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür.

SONUÇ

Bitlis İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2016 yılı itibari itibari ile 17 bin 573'tür. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi(Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri bulunmaktadır.

2010 yılında 768 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 2 bin 801 kişiye ulaşmıştır. 2016 yılında açık iş sayısı 3 bin 665 kişiye ulaşmıştır. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

2010 yılında 746 olan işe yerleştirme sayısı, 2016 yılında ise bin 841 olarak gerçekleşmiştir.

Bitlis ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin İnşaat sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 2 işyerinden biri İnşaat sektöründedir.

Bitlis ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 6 bin 192 kişi çalışmaktadır. Çalışanların 4 bin 910'u erkek, bin 282'si kadındır. Bitlis'te kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar yaygın olarak ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Bitlis'te en fazla çalışanın olduğu sektör İdari ve Destek hizmet Faaliyetleri, İmalat ve İnşaat'tır. Çalışanların yüzde 59,4'ü bu sektörlerdedir. Bitlis ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde her iş yerinde ortalama olarak 33 kişi istihdam edilmektedir. Bitlis'te erkeklerde en fazla çalışanın olduğu meslek grubu; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler kadınlarda ise en fazla çalışan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. Bitlis ilinde en fazla çalışanı olan mesleklerde ilk üç sırada Temizlik Görevlisi, Konfeksiyon İşçisi ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi yer almaktadır.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını söyleyen işyerlerinin oranı Bitlis ilinde yüzde 95,7'dir. Bitlis ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 75,4 ile en fazla İşbaşı Eğitim Programı talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 67,5 ile Eleman Talebi, yüzde 36,1 ile Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 10,1 ile hizmetleri takip etmiştir.

Bitlis ilindeki işyerlerinin yüzde 6,7'si açık işi olduğunu belirtmiştir. Açık iş oranı ise yüzde 4'tür. Bitlis ilinde en fazla açık işi olan işyeri oranı yüzde 31,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer almaktadır. Açık işin en fazla oldu ilk üç meslek; İnşaat Elemanları Kalıpçısı(Elle), Ön Muhasebeci ve Garson(Servis Elemanı)'dur. Açık işlerde talep edilen becerilerde, ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik bilgi ve Tecrübe yer almaktadır.

Bitlis ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk üç meslek; El ve Makine Dikişçisi(Genel), Konfeksiyon İşçisi ve Garson(Servis Elemanı)'dur.

Bitlis ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla; Temizlik Görevlisi, Konfeksiyon İşçisi, El ve Makine Dikişçisi(Genel), Şoför(Yolcu Taşıma), Ütücü(Elle), Son Ütücü, Sıvacı, İnşaat Elemanları Kalıpçısı(Elle), Kesimci(Konfeksiyon), Servis Şoförü(Okul) meslekleri öne çıkmakta iken; Taş Duvarcı, Elektrikçi(Genel), Sıhhi Tesisatçısı, Alçı Sıva Uygulayıcısı mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: